

Ardealul Economic

ERDELYI KÖZGAZDASÁG

Conferința internațională feroviară dela Sinaia

În zilele de 3, 4 și 5 Iulie, va avea loc la Sinaia conferința comitetului internațional de transporturi, de cale ferată, la care participă toate administrațiile de drum de fer, cu peste 100 de delegați.

Conferința se va ține în sala de recepții a marelui Hotel Palace.

După terminarea lucrărilor, delegații streini — conduși de reprezentanții căilor noastre ferate, vor vizita împrejurimile Sinaiei, castelele Peleş și Peleşor, Sfânta Ana, Vârful cu Dor, Mănăstirea și Brașovul.

Scoaterea mărfurilor cazute în rebut

Ministerul de Finanțe a dat o decizie prin care avându-se în vedere solicitările pentru scoaterea din vamă a mărfurilor cazute în rebut și pentru a da posibilitatea de a se procura de importatori sumele necesare plății taxelor vamale, se hotărăște ca pentru toate mărfurile cazute în rebut până la 1 Iulie 1930 să se acorde proprietarilor lor un termen până la 1 August 1930 exclusiv pentru a fi scoase din vamă, plătiindu-se taxele aferente și amenda de rebut redusă la 5 la sută.

Electrificarea Moldovei

D. ing. Hoiescu directorul ministerial al Moldovei va începe săptămâna viitoare tratativele cu grupul financiar francez în frunte cu d. Loucheur, pentru electrificarea Moldovei.

„Fabrica de Lanțuri din Timișoara“ continuă să se desvolte

„Fabrica de Lanțuri din Timișoara“, continuând să se desvolte, a cumpărat întreprinderea „Compressor“ care în Timișoara fabrică accesorii de fier necesare pentru ghetă.

În urma noii tranzacții „Fabrica de Lanțuri“ în prezent produce: lanțuri, alice de plumb, cuie de potcoace pentru cisme, potcoave de încălțăminte, cuie de talpe și de tocuri și toțfelul de cuie de încălțăminte și lingurițe de ghetă.

Exportul vitelor din România întâmpină greutăți

Din anul 1919 (imediat după război) Jugoslavia nu a mai permis și nici nu permite tranzitul vitelor românești pe teritoriul ei, pentru nici o țară din Occident.

Motivul, sau mai bine zis pretextul, invocat de aliata noastră este că vitelul românești ar fi bolnav. Acest pretext cade însă prin însuși faptul că țări ca:

Ungaria, Austria, Cehoslovacia, Italia și Elveția permit cu toate acestea tranzitul vitelor românești,

fără a mai spune că sunt bolnave.

Din cauză că vecina și aliata noastră nu lasă liber tranzitul vitelor românești, exportul nostru suferă, trebuind să urmeze via Ungaria, Austria, iar transportul suferă o întârziere de 5 zile și o diferență de 28—30.000 în plus la vagon.

Exportatorii găsesc în acest caz mult mai favorabilă piața ungară, unde deși plătesc vitelul cu 40 la sută mai scump nu sunt expuși la pierderile survenite pe un drum lung. Și astfel 150—200 vagoane cu vite un-

gare trec săptămânal pe piața italiană.

Ungaria avea și ea interzis tranzitul vitelor prin Jugoslavia, dar prin demersuri energice a căpătat în 1922 trecerea liberă.

Exportul de vite ungurești este foarte activ, încurajat fiind de oficialitate cu prime de 15 pengő pentru fiecare cap de vită ieșită din țară.

Ministerul de domenii cunoaște importanța deosebită pentru exportul vitelor, mai ales acum când criza agricolă ia proporții din ce în ce mai mari. Știm că un delegat român a fost trimis la Belgrad pentru a negocia libertatea tranzitului. Rezultatul până acum a fost nul.

În acest timp Ungaria este stăpână pe piața italiană, iar

exportul nostru este extrem de stânjenit

de măsura luată de guvernul amic.

Interesele agriculturii cer neapărat și o intensificare a exportului vitelor mai ales când țările din Occident trebuie să importe carne congelată din Australia.

Jó eredménnyel biztatnak a román-magyar kereskedelmi tárgyalások

Budapesten folynak a román-magyar kereskedelmi tárgyalások

Megirtuk, hogy a múlt hónap folyamán Bukarestben megkezdődtek az új magyar-román kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalások a két ország meghatalmazottai között.

A tárgyalásokat most Budapesten folytatják. Hétfőn, június hó 23-án kezdődtek meg a budapesti tanácskozások.

Román részről a következő hivatalos megbízottak vesznek részt: Grigoreea elnök, Románia budapesti követe, Tatu, kereskedelmi minisztériumi főigazgató, Cristodulo, keres-

kedelmi attasé, dr. Cristea főállatorvos, a román földművelésügyi minisztérium képviselőjében, Seibulescu kereskedelmi minisztériumi igazgató, Stoica kereskedelmi minisztériumi előadó, Tudor pénzügyi főfelügyelő (vámügyek) és Matasaru Jean, budapesti román kereskedelmi attasé.

Grigoreea budapesti követ kijelentette, hogy a tárgyalások a legjobb és eredményes kilátásokkal biztatnak a román-magyar kereskedelmi szerződés tető alá hozatala érdekében.

Eszuarea concentrării morarilor din Banat

Moara Mare, respective firma Prochaszka din Timișoara, după cum am mai anunțat, s'a transformat în societate pe acții.

Moara „Bega“ din Timișoara de asemenea este în stadiul de a-și reîncepe activitatea și astfel frații Prochaszka își încep activitatea sub noi perspective, pregătindu-se pentru

noua campanie independentă, esuând acțiunea, prin care s'a inițiat concentrarea morilor din Banat.

Lichidarea acțiunii întreprinse pentru concentrarea morilor din Banat s'a hotărât Duminecă și astfel morarii mici și mijlocii au rămas din nou neorganizati.

Mit tárgyal az Erdélyi Bankszindikátus közgyűlése?

Az Erdélyi Bankszindikátus június 29-én tartja ezidei rendes közgyűlést Brassóban. A közgyűlésen, mint értesülünk, résztvesz a budapesti Tété egyik képviselője, dr. Kresz Károly is, azután Ión Lapedatu, volt pénzügyminiszter és a Solidaritatea vezetői is.

Az Erdélyi Bankszindikátus ülésén Gyárfás Elemér fog elnökölni és igen fontos, a külföldet is, de elsősorban Magyarországot érdeklő pontok kerülnek majd tárgyalás alá. Így szóba kerül a román-magyar kamara ügye, azután az Erdélyi Magyar Földhitelintézet alapításának ügye és a létesítendő Román Pénzügyi Központ tervezete is.

Olaszország felemelte a gabona vámját

Olaszország meglepetésszerűen azonnali hatállyal 16.50 aranylirára emelte fel a gabonaművek eddigi 14 lirás vámját, ami nyilván újabb lépés akar lenni a belföldi termelés minél eredményesebb értékesítése érdekében.

A Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának vezetését Kardos Sándor vette át

A Magyar Általános Hitelbank központi igazgatósága, a romániai vezérképviselővé kinevezett Erber Dezső igazgató helyére, az intézet nagyváradi fiókjának főnökévé Kardos Sándor, eddigi helyettes főnököt, helyettesévé pedig Czitrom László eddigi cégvezetőt nevezte ki.

Egyidejűleg cégjegyzővé léptette elő Beznák Bélát, a fiók eddigi főtitkárát.

162 tagja van eddig a temesvári áru- és értéktőzsdének

A temesvári áru- és értéktőzsdé szervezési munkálatai szorgalmasan folynak. Az árutőzsdének eddig 110, az értéktőzsdének pedig 52 beiratkozott tagja van.

Szatmár és Nagybánya villamosművei műszaki üzletet nyitnak

Szatmár és Nagybánya városok villamosművei ez év őszének elején technikai üzletet nyitnak e két városban.

Megalakult a temesvári áru- és értéktőzsde

A tőzsdeválasztmány és tőzsdebirák névsora

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg alakuló ülését a temesvári tőzsdék szövetsége.

Az ülést Oprea János nyitotta meg és beszédében a tőzsdének a közgazdasági életben való fontosságát fejtegette.

Az értéktőzsde

alakuló ülésén Oprea Jánost elnöknek, Kubicsék Oszkárt al elnöknek és Pacurariu Jon drt. titkárnak választották. Ezután egyhangulag választották az értéktőzsde választmányát,

amelynek tagjai: Baltescu János dr., Kubicsék Oszkár, Seltmann Pál, Klein Viktor, ifj. Szana Zsigmond.

A megválasztott tőzsdebirák karának névsora ez: Albrecht Rezső, Erber Dezső, Fülöp Béla, dr., Giureaneanu Sándor, Lazar Liviusz, Lupu Sándor, Nyiri Jenő, Pál Dezső, Prochaska Ede, Spiridon Miklós mérnök.

Az árutőzsde

alakuló osztályán Rotbarth Jakab elnökölt. Knoll Dávid javaslatára a

választmány

tagjaivá a következőket választották meg: Totis Rezső, Brebenaru Vasile, Kun Rikárd, Reitter Imre dr., Klein Vilmos dr., Catina Vasile és Dornhelm Jenő.

Tőzsde birák lettek:

András György, Albu Jon, Bru man Márton, Eisler Béla Goldstein Rezső, Gutu János, Grosz Imre, Kutterer Félix, Keller János, Leopold András, Rotbarth Jakab, Rötter Béla, Steckel Adolf, Szenes Dezső Szobotka Imre, Jonasiu Titus, Poor Béla, Vermes Ernő, Vendel János, Deutsch Manó.

A két tőzsde ezután ünnepélyes ülés keretében megalakította a temesvári tőzsdeszövetséget. Az ünnepélyes ülésre meghívták Bocu Sever kormányzót is. Oprea János üdvözlő Bocu Severt és magvas beszédben mutat rá a tőzsdék jelentőségére és a Bánságot közlő érdeklő közgazdasági bajokra.

— Ha a tőzsdék nem fogják azt az eredményt elérni, amelyet működésükhöz fűzünk, nem mi leszünk az okai, hanem a körülmények. Mindenesetre vasakarát lobog bennünk, hogy a tőzsdék részére a legnagyobb fejlődést biztosítsuk. A kereskedelmi és iparkamara, amely sok pénzt költött a tőzsdék megalakulására, nem nézheti tétlenül és közömbösen működésüket.

Mezőgazdasági hitelintézetet a gazdáknak!

Oprea János ezután a világgazdasági válság képét festi meg, amelynek a romániai vál-

ság csak egy része. Amerikában és Európában tíz millió munkanélküli van, akiknek csökkentett fogvasztói képessége egyrészt, az ipari és mezőgazdasági túltermelés, másrészt okozta a válságot, amely a Bánságot sem kímélte. Mik volnának az orvoslás eszközei? Oprea szerint

a Mezőgazdasági Hitelintézet felállításával a kormány sokat segíthetne a mezőgazdáknak, akiket le-

A tőzsde utján adják meg a Bánságnak azt a gazdasági fontosságot, amit megérdemel

Bocu Sever kormányzó válaszában a következőket mondta:

— Az áru és értéktőzsde megalakításával Temesvár nagyvárosi intézményei egygyel szaporodtak. Temesvár biztos lépésekkel halad azon az úton, mely Románia második legnagyobb és legfontosabb városává fogja avatni. Tíz évig kellett különféle előítéletekkel harcolni. Ezek az előítéletek Temesvár és a Bánság irányában is megnyilvánultak. Voltak ennek az előítéletnek pszichológiai momentumai, amelyeket legvözni, evőkerében kirtani óriási munkát igényelt. Az első és legsúlyosabb előítélet az volt, hogy Temesvár határváros és ezért nem kell törődni vele, hadd fejlődjék viszsza, minden határváros módjára. Bánsági ösztönömmel küzdöttem ezen felfogás ellen. Hiszen jól tudtam, hogy a Bánság Európa egyik legszebb és leggazdagabb tartománya, a legegységesebb földrajzi terület.

— Tiltakoztam az ellen, hogy határtartománynak minősítsék.

— Tíz évig tartott a harc, amely csak akkor vezetett eredményre, amikor a jelenlegi kormány került uralomra. Maniu Gyula miniszterelnök, aki Bánságnak nagy értékelője, igazat adott nekünk és a Bánság iránti szeretét azzal is kifejezésre juttatta, hogy ennek a tartománynak metropolisát avatta egy direktorátus székhelyévé.

— A temesvári tőzsdéért is harcolnom kellett. De evőztem, mert mindig azt hangoztattam, hogy a tőzsdének Temesvárott van helye, a Bánság szívében melynek gazdasági életének egyik elengedhetetlen kelléke. E tőzsdére a válság ellenére szükség van.

A tőzsde utján adják meg Temesvárnak azt a gazdasági fontosságot, amelyet megérdemel.

— A háborút követő tíz év alatt Romániát kínai fallal akarták körülvenni. Ennek az

nyom a kamat.

A nagyipar a Creditul Industrialtól kapott hitelt, de meg kell állapítani, hogy a csatolt területeket nem igen vették figyelembe.

Egyébként is a Creditul Industrial csak rövid időre és drága kamatra adott pénzt. Ha az iparos és a mezőgazdaság szenved, a kereskedelem is beteg. Ezért meg kell szüntetni azokat a törvényeket, amelyek a kereskedelmet fejlődésében gátolják. A kereskedelem teljes szabadsága mellett foglal állást és kéri a minisztert, hívja fel a kormány figyelmét a jelenlegi adórendszerre, amely sérelmes és a közgazdaság rovására van.

lett a következménye, hogy tisztviselők országává váltunk. Kész vagyok támogatni mindenkit, aki külföldről jön és aki az egyenlő elbánás alapján rendelkezésére bocsátja tőkét, hogy ezzel Temesvár és a Bánság újból bekapcsolódhassék a világgazdaság vérkeringésébe. Új éra kezdődik és magunknak is hozzá kell járulnunk a mezőgazdasági hitelintézet felállításához. Hirdetnünk kell a külföldön, hogy törvényesség és jog uralkodik

11 millió passzívával, 9 millió aktívával kért kényszeregyezséget a Nagyszalontai Népbank Rt.

75 százalékos kvótát ajánlott fel az igazgatóság

Megirtuk, hogy a Nagyszalontai Népbank Rt. beszüntette fizetéseit és kényszeregyezéseket kért.

A huszonhárom évvel ezelőtt alakult bank már volt egyszer válságos helyzetben. A háboru első felében nagy veszteségei voltak. Akkor, hogy a veszteségeket eltüntessék és a bankot szanalják, felhasználták a 113.000 koronányi tartaléktőkét, míg a négyezer darab egyenként 100 koronára szóló részvényt 42 korona 50 fillerre bélyegezték le és kibocsátottak háromezer darab új, egyenként 42 korona 50 fillér névértékű részvényt. Ezeknek az új részvényeknek többségét a Békéscsabai Takarékpénztár vette át és ez a banké volt a majoritás az impériumváltozásig.

A háboru után a Népbank többször emelt alaptőkét és a konjunktura kedvezett is neki. Később azonban jelentékeny veszteségei voltak, különböző üzleti vállalkozásoknál, főleg a halastó-vállalatban.

Egyesek rossz híreket kezdtek terjeszteni a bankról, a betétesek megrohanták a pénztézetet és hétmillió lej betétet vontak ki.

A kényszeregyezési kérdéshez mellékelt mérleg szerint a Népbank aktívái a következők:

nálunk, hogy világpolgárok vagyunk és hogy nálunk mindenki megkapja a maga igazát.

— Csak az az ország fejlődhetik, amely erre képes. Magyarország, amelynek sovinizmusa sokszor epikai magasságot ér el, a sovinizmust a gazdasági érdekek rovására háttérbe szorította.

A gazdasági sovinizmus kerékkötője minden haladásnak.

Nem mondom, hogy Románia szén mindene megvan, de a nem élhetne meg egyedül, hi-külföld közreműködése és támogatása nélkül nem fejlődhetne.

Elismérem, hogy az adórendszer arányaitanul sujtja a Bánságot.

— Azt hiszem, nem tulzok, ha azt állítom veszélyes periódus végére érkezünk. Ez a periódus a gazdag tartományoknak kihasználásának jegyében állott. Ezt a periódust nyögte a Bánság is. Ezt a módszert tovább folytatni, egyenlő volna az ipar és kereskedelem megfojtásával. A bánsági betegségyező évenként 200—300 milliót küld fel Bukarestbe, de onnan alig jön vissza 5—6 millió. Ha decentralizálni lehetne a munkásbiztosítást és betegségyezést a munkanélküliség problémája meg volna oldva.

	lej
Készpénz	208.178
Váltók	5.800.000
Folyószámla	2.329.722
Előleg tisztviselőknak	20.000
Értékpapírok	600.000
Ingatlanok	640.000
Berendezés	24.000
Óvatolási költségek	10.000
Összesen:	9.037.900

	lej
Passzívák:	
Betétek gyümölcsösztetésére	7.508.085.33
Folyószámlára	743.509.—
Hitelezők	1.329.960.35
Visszleszámítás	1.798.770.—
Fel nem vett oszt.	54.328.50
Adók és illetek	220.000.—
Összesen	10.457.653.18

Hetvenszázalékos kvóta, két és fél évi, negyedévenként való lefizetésre. Az első részlet esedékes a kényszeregyezésnek jogerőre való emelkedésétől számított negyedév utolsó napján.

Fizetésektelen a legnagyobb szászrégeni fa- és malomvállalat

A legnagyobb szászrégeni malomvállalat, Schwartz Mendel utódai cég fizetésektelenséget jelentett.

A cég favállalata egyike volt az ország legnagyobb üzemeinek és a fizetésektelenség a piacon nagy szenzációt keltett.

A HÉT

*

Weisz Samu kettősmezői textilkereskedőt, aki ellen hitelmezői család miatt bűnvádi feljelentést tettek, a zilahi törvényszék hat hónapra ítélte el.

Blumenfeld & Simon Rt. Cluj, pálinka-, bor- és szesz-nagykereskedő cég tárgyalásokat folytat Braun Sándor gherlai szesz-nagykereskedővel a részvénytársaság és a Rt. nevén álló ingatlan (Szent-egyház ucca) megvétele ügyében.

Szidonia Pópa, szül. Ambrus, Moara Albina Cluj bérelője egyéni cégét a törvényszék bejegyezte. A céget a tulajdonosnőn kívül Pópa Joan cégjegyző is jegyzi.

Georg Foith & Co. (Brasov) kényszeregyezsége jogerőre emelkedett. A cég 2 év és 9 hó alatt 80 százalékos kvótát fizet a 34.366.951 lejű kitévő passzívából.

Izsépi Joan brassói kötöttáru cég magánegyezségi tárgyalásokat kezdeményezett hitelmezőivel.

Parchetele Kocsis din Brasov sunt escelente.

Fizetésektelen a Felsővisói Kereskedelmi Részvénytársaság

A Felsővisói Kereskedelmi Rt., amely Felsővisó egyik legjelentékenyebb fűszer- és rövidáru nagykereskedése, 2.773.000 lej passzívával kényszeregyezséget kért.

A vállalat aktívája a betervezett status szerint 2 millió 200.000 lej és annak ellenére, hogy a passzívá és aktívá között ilyen kicsi - alig ötszáz ezer lej - differencia mutatkozik, a vállalat mégis csupán ötvenszázalékos egyezséget ajánl fel hitelmezőinek. A cég az ötven százalékos is csak éven belül hajlandó megfizetni.

A máramaroszi törvényszék a hitelezők értekezletét július hetedikére tüzte ki.

Moskovits Márton nagyváradi bórgyár kényszeregyezséget kért

Moskovits Márton, nagyváradi cipőgyár kényszeregyezséget kért. A cég aktívái: 1.360.153 lej, passzívái: 2 millió 608.803 lej tesznek ki. Deficit: 1 millió 248.650 lej. A céget az készlettel kérésének beadására, hogy adósainál súlyos veszteségek érték, így a múlt évben 611.203 lej vesztett el.

Felajánlás a kiegyezés jogerőre emelkedése után egy év múlva kezdődően és 12 egyenlő részletben fizetendő 50 százalékos kvóta.

O nouă întreprindere de construire

In Oradea s'a înființat o societate de construire de către Cooperativa Constructorilor din Budapesta

In Oradea-Mare s'a pornit nu de mult o acțiune pentru promovarea construirilor, dar acțiunea până în prezent nu a avut nici un rezultat pozitiv, deși, capitalul din streinătate sugestiona impresia, că

plasarea capitalurilor în construire este cea mai rentabilă afacere,

în actualele împrejurări. In urma tăgăniirilor s'a înființat o nouă acțiune, în urma căreia Cooperativa Constructorilor din Budapesta, care

lucrează sprijinită de capitalul englez

și-a înființat o întreprindere de construire pentru România, în Oradea-Mare.

Noua întreprindere s'a înființat în Oradea-Mare sub formă de societate în comandită, numită

„Întreprinderea de Construire din Ardeal”,

având sediul în Oradea, în localul în care a fost filiala din Oradea a băncii „Timișana”, dela care a cumpărat și aranjamentul.

Întreprinderea lucrează în legătură cu Cooperativa Constructorilor din Budapesta și are ca director pe dl Andor Silberstein, având menirea să contribuie la promovarea construirilor în Ardeal.

Întreprinderea are suficiente capitaluri engleze pentru promovarea construirilor în condițiuni favorabile.

Decamdată pune la dispoziția ardelenilor trei miliarde

pentru construire, în condițiuni avantajoase, cu o amortizare de 10 la sută pe zece ani.

Desființarea societății „Regatul Mare” din Huedin

Întreprinderea forestieră „Regatul Mare” din Huedin, în lichidare, evidentiază

un beneficiu net de 1 milion 268.332 lei

cu un capital social de 6 milioane, în bilanțul încheiat la 31 Mai 1930.

Întreprinderea forestieră „Regatul Mare”,

și-a convocat adunarea generală pe 29 Iunie a. c. în Cluj

urmărind ca după repartizarea profitului să se desființeze.

ASIGURĂRI

Reorganizarea asigurărilor agricole

Un nou proiect de lege pentru obligativitatea asigurărilor

Zilele aceste a apărut o documentată lucrare a d-lui N. Ghiulea, profesor la Universitatea din Cluj tratând despre: „Asigurările agricole, în special capitolele „Grindina” și în „Mortalitatea vitelor”.

Intr'un prim capitol autorul se ocupă de principiul solidarității sociale, mutualitatea și cooperația. În celelalte capitole tratează:

necesitatea asigurărilor agricole,

împroprietărirea țăranilor și asigurările sociale. Mai departe autorul cercetează noțiunile principale și anume:

principiile asigurării, asigurările agricole, riscurile agricole, apoi asigurabilitatea riscurilor agricole,

statistică, formele asigurării și reasigurarea. În al III-lea capitol vorbește despre obligativitatea în asigurările agricole, rolul statului,

naționalizarea asigurărilor, executarea lor prin sindicatele agricole,

mutualitatea agricolă și federalizarea în mutualitate. În al IV și V capitol se tratează principiile de bază ale asigurărilor contra grindinei și mortalității vitelor. În fine după ce studiază cum sunt organizate aceste asigurări în celelalte țări, face

un istoric al asigurărilor din România

și asupra organizării lor prin cooperație și prin mutualitate.

Autorul ajunge, după o vastă și documentată expunere de peste 450 de pagini la concluziunea ca, că lipsa de concepție și de sistem în care a fost înființată reforma arădă în această țară, a adus la anihilarea în mare parte a binefacerilor, cari se așteptau dela această reformă.

Astăzi mai mult ca oricând este necesară organizarea asigurărilor agricole, pentru că prima condițiune, ce se pune în organizarea unei întreprinderi economice, este siguranța ei.

Organizarea asigurărilor agricole, apare ca absolut

necesară pentru a face din agricultor, un întreprinzător activ, născocitor și productiv.

Asigurările agricole sunt cel mai prețios aliat al micului agricultor. Ele reprezintă și buna stare economică generală.

Creditul agricol, care este pârguia industrializării și a progresului agricol, nu se poate dezvolta.

Statul deci, trebuie să intervină în organizarea asigurărilor agricole cu toată autoritatea și priceperea și cu toată dispoziția de ajutorare materială în această privință.

Autorul a alcătuit un anteproiect de lege pentru organizarea asigurărilor, riscurilor de grindină și mortalitatea vitelor.

Nem igaz...

Lapunk egyik legutóbbi számában foglalkoztunk azzal az állítólagos átcsoportosítási tranzakcióval, amely közgazdasági és pénzügyi körökben elterjedt hírek szerint a dr. POPPER Akos vezérigazgató irányítása alatt működő nagyváradi EGYESÜLT BANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR RT. illetve a pénzügyintézetnél érdekelt PINCAS Josif tőkés között jött volna létre.

Illetékes-helyről szerzett, teljesen megbízható információink alapján közölhetjük, hogy a nagyváradi EGYESÜLT BANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁRRÓL elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak, minden alapot nélkülöznek és így természetesen megdőlnék azok a kombinációk és kommentárok is, amelyeket a feltételezett tranzakciókhoz fűztek. Minden komoly, reális alapot nélkülöz az a hír is, mintha a nagyváradi Egyesült Bank fuzióra készülne a NAGYVÁRADAI AGRAR TAKARÉKPÉNZTÁRRAL.

A való tényállás s olvasó közönségünk helyes informálása céljából szükségesnek tartottuk az elterjedt híreket a leghatározottabban megcáfolni és a magunk részéről is elítéljük a tendenciózus, rosszindulatu hírek terjesztőit, akik fantasztikus híresztelések közlésével csak idegesítik és nyugtalanítják az egyébként is súlyos nehézségekkel küzdő közgazdasági és pénzügyi életet.

Kibővítette üzemét a temesvári Lánegyár Rt.

A Lánegyár Rt. Timisoara, amely a hazai vasipar vezetővállalatai között foglal helyet, már többször tanujelét adta nagyszabású aktivitásának.

Az elmúlt hetekben üzemét azzal bővítette, hogy megvette az ugyancsak Timisoaran működő „Compressor” vasipari vállalatot, amely a cipész-szakma által fogyasztott cikkek gyártásával foglalkozott.

A Lánegyár Rt. ma már a következő cikkek termelésében: láncárut, ólomsörtet, eszmapatkót, eszmapatkó szegét, talpszegét, bivalyszegét, londoniszegét, kartácsszegét, boeskerszegét, szandálesztót, cipőorvédőt, cipőkanalat.

Refacerea șoselelor Avantajele contractului Stewart

Declarațiile d-lui M. Manoilescu, ministrul comunicațiilor și lucrărilor publice

D. Mihail Manoilescu, noul ministru al comunicațiilor și lucrărilor publice a făcut un expozeu cu privire la refacerea drumurilor de stat București—Ploești—Brașov și la concesiunea telefoanelor. In ceace privește mult discutatul contract Stewart d-sa a ținut să declare următoarele:

— „In această chestiune este inutil să fac un istoric. Statul s'a găsit în situația de-a încheia printr'un jurnal al consiliului de ministrii, în Noembrie 1929, un quasi-contract. Jurnalul a fost comunicat părților, cea ce constituia o obligațiune pentru unoi. După terminarea acestui aranjament s'au ivit unele dificultăți în legătură cu principiile planului nostru de stabilizare. In contract se vorbea de procurarea unui împrumut în obligațiuni de către casa Stewart pe un termen de 15 ani cu o dobândă de 7 la sută și emis la cursul 88. Ceva mai târziu s'au ivit nemulțumiri asupra modului cum statul a realizat împrumutul prin obligațiunile Casei Drumurilor garantate de către statul român.

Este cert că în urma opunerii Băncii Naționale și a consilierului tehnic francez nu s'a admis soluția ca statul să emită obligațiuni pentru o sumă așa de mică. A intervenit atunci din partea statului nostru o altă propunere ce se găsea în discuțiunea Casei autonome a drumurilor în momentul când a luat o nouă formă guvernul Maniu. Acest aranjament presupunea că acele 800 milioane de lire să fie plătite de guvernul român în șase rate începând din anul acesta. S'ar fi plătit aproximativ cam 150 milioane anual. In felul acesta statul de-bursa 450 milioane pentru o lucrare în valoare de 800 milioane.

In urma tratativelor ce am dus în ultimele zile cu reprezentanții Casei Stewart am obținut în locul unui contract de un milion de lire un contract de 2 milioane lire, adică un miliard 600 milioane lei.

Noi socotim ca cu acești bani să realizăm circa 350—400 kilometri șosele moderne în adevăratul înțeles al cuvântului. Intrebuintarea acestei sume nu am fixat-o încă în detaliu.

Kreuger Gărgorszagban is terjeszkedik

Athéni jelentés szerint a görög kormány a svéd gyufakonzernnek egymillió font sterling 6 százalékos kölcsönre vonatkozó ajánlatát elfogadta. Ezzel szemben a Kreuger gyufatröszt zálogba kapja a görög gyufamonopoliumot.

A görög kormány a kölcsönpenzen iskolákat fog építeni.

A kényszeregyezségi törvény a hitelezők érdekében elhárítani hivatott a csődök katasztrófáját

Jóváhagyták és elfogadták a Hermes Bank kényszeregyezségi kérését

A temesvári három nagy bank bukásának ügye és ezzel kapcsolatban előállott gazdasági helyzet lassanként tisztázódik. A Polgári Takarékpénztárra nézve már régebben, a Sváb Kereskedelmi és Iparbanknál a mult héten, szombaton pedig a Hermes Bankra nézve járult hozzá a bíróság a kényszeregyezségi eljárás-hoz.

A Hermes Bank helyzete volt a legkomplicáltabb, mivel bűnvádi feljelentések is szerepeltek, amelyek rendkívül megnehezítették az elintézés munkáját. A törvényes jóváhagyta a hitelezők értekezletének határozatát, amely szerint a hitelezők hajlandók elfogadni a bank által felajánlott kvótát és feltételeket. A bank ötvenszázalékos fizetési kvótát ajánlott, 6 egyenlő félévi részletben, úgy, hogy az első részlet a kényszeregyezség jogerőre emelkedésétől számított félév múlva esedékes. Ennek a kulesnak alapján 35 millió lejnyi követelést fog a Hermes kiegyenliteni.

A bíróság elfogadta azt a bizottságot is, amelyet a likvidá-

lasi munkálatok ellenőrzésére a betétesek előterjesztettek. Rendkívül érdekes és jogi szempontból elvi jelentőségű a döntés több ivre terjedő indokolása. E szerint a bíróság leszögezi, hogy nem állapíthatk meg olyan szabálytalanságot, amely az igazgatósági tagok rosszhiszeműségét bizonyította volna.

Különb is a bank jogi szemlélyiség és mint ilyen egyes megbízottainak törvénybeütköző cselekedeteiért nem vállalhat felelősséget. Hangoztatja az indokolás azt is, hogy a kényszeregyezségi törvény első sorban a hitelezők érdekében létesült azzal a céllal, hogy megakadályozza a csődök katasztrófáit.

Érdekessége a döntésnek az is, hogy ez Romániában az első eset, amikor a bűnvádi feljelentéssel komplikált kényszeregyezségi ügyben a bíróság hozzájárul a kényszeregyezséghez. A Hermes Bank ügyvédje Weisz Artur dr. volt, első sorban az ő jogi munkájának eredménye ez a döntés, amelynek más hasonló esetekre is fontos következményei lesznek.

Noui tranzacțiuni electrice

După convenția încheiată cu „Electrobel” și „Minea de Cărbuni din Ardeal”, se mai încheie și alte contracte de electrificare a țării — Dl. Loucheur spriginește electrificările în România

Tranzacția care avea ca obiect electrificarea regiunii nordice a României a fost definitiv încheiată. Cu un capital de 40 milioane lei s'a fondat societatea româno-belgiană „Soreceni” pentru construirea centralelor electrice din Șoreceni având ca președinte pe Ernst Weyl din Paris și ca supleanți pe Charles Francker (Bruxelles) și dr. Victor Delen (Cluj). Prin aceasta se va întemeia încă o mare centrală pentru aprovizionarea curentului electric, fără să însemne pentru cele deja existente o nouă concurență.

Societatea „Electrica” cu centrală ei în Sinaia, Câmpina și Florești aprovizionată toată regiunea petroliferă; ei i se anexează centralele electrice din

București și Sibiu, precum și uzinele Reșița cu cinci centrale, cari aprovizionează cu electricitate turnătorile și atelierele ei mecanice,

pe când uzinele tehnice din Dicioșanmărtin servese la fabricarea azotului.

Desigur că în aceste regiuni are să se ajungă la tranzațiuni noi, avându-se în vedere grija actualului regim pentru atragerea capitalului străin. Chiar d. Loucheur vrea să conlucreze prin concernul său electric la nouile proiecte.

Proiectul existent are la bază construirea unei mari uzini hidraulice în regiunea Pașcani și care să alimenteze orașele:

Iasi, Roman, Bacău, Focșani și întreaga regiune a căilor ferate din Moldova.

Acest proiect de lege a fost unul dintre cele mai discutate în timpul vizitei dlui Loucheur din București. Sunt însă planuite și alte tranzațiuni cari privesc părți importante din averea Statului.

Méhészeti, kertészeti és háziipari kiállítás Kolozsváron

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület 50 éves fennállásának emlékünnepele alkalmából, 1930. évi augusztus hó 31. és szeptember hó 1, 2, 4. napjain Kolozsváron méhészeti, kertészeti és háziipari kiállítást rendez.

A méhészeti kiállítás és vásár célja: a kapcsolatos területek méhtenyésztésének és méhé-

szeti iparának fejlesztése és emelése, a szakismeretek terjesztése. A mézértékesítés előmozdítása. Az újabb tenyésztési eljárások, méhészeti eszközök, anyagok, felszerelési cikkek, szakirodalom bemutatása.

A kiállítás csoportjai: I. csoport: élőméhek; II. méhalkások; III. méhészeti gépek, eszközök, anyagok; IV. méz és

viasz; V. feldolgozott méz és viasz; VI. szakirodalom, preparátumok, tervek stb. A kiállításon csakis a kapcsolatos területekről kiállított méhesládok és tárgyak díjazhatók.

A kiállítás Kolozsváron, a Farkas-uccai református kolégium régi épületének udvarán és termeiben fog elhelyezést nyerni. A bejelentések 1930. augusztus hó 15-ig az E. M. E. titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, Str. Andrei Muresan (Attila-u. 10.) címére küldendők be.

A kiállítást látogatók és kiállításra küldendő tárgyak számára kedvezményes díjtételek engedélyezését kérte az EME a CFR-től. Minden a kiállítással kapcsolatos kérdésben felvilágosítást nyújt az EME titkári hivatala.

Kertészeti kiállítás és vásár. A méhészeti kiállítással kapcsolatban az Erd. Gazdasági Egylet Kertészeti Szakosztálya kertészeti kiállítást rendez. A kertészeti kiállításon bemutathatók: virág- és műkertészeti cikkek, konyha-, gyümölcs- és virágkerfi termékek, kertészeti cikkek és kellékek, növényvédelmi szerek, műtrágyák, tervek, rajzok, preparátumok, különféle ujdonságok, találmányok.

Háziipari kiállítás. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület az összes magyar jótékony női egyesületek támogatása mellett háziipari kiállítást is rendez, tekintettel arra, hogy a méhészársadalom körében is igen nagy számban foglalkoznak háziipari cikkek készítésével. A kiállításon bemutatható bármily háziipari készítmény, varrottás, szőttes, szalma, gyékény, sásfonás, fafaragás körébe vágó tárgyak.

Ferencz József dr. lett a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének vezérigazgatója

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének igazgatósága Jósika Gábor báró elnökletével tartott ülése tudomásul vette, hogy Fodor Emil vezérigazgató magas korára való tekintettel nyugalomba vonul és az így megüresedett helyre Ferencz József dr.-t, a szövetség eddigi igazgatóját választotta meg vezérigazgatóvá.

Ferencz József dr. közel tíz éve áll a szövetzeti mozgalom központi irányításának a szolgálatában, ez idő alatt fáradságtalanul szervezett, agítált a szövetzeti eszme érdekében. A szövetzeti kérdések egyik legképzettebb elméleti és gyakorlati szakembere, aki a szövetzeti altruista ideáinak megerősödéséért maradandó irodalmi munkásságot fejtett ki.

Citiți „Lemnul”

Înăsprirea pedepselor la contrabande

Art. 169 din legea generală a Vămilor, pedepsește contrabanda de mărfuri și valori încercată sau săvârșită, în afară de amenzile prevăzute în art. 193 și cu închisoarea în următoarele cazuri:

1. Pentru mărfuri tarificate (admise la import sau export, în cazul când contrabanda s'a încercat sau săvârșit prin locuri ascunse sau interzise trecerii mărfurilor.

2. Pentru mărfuri prohibite (neadmise la import sau export), în toate cazurile, indiferent de locul unde s'a produs contrabanda, chiar dacă ea s'ar fi făcut prin chiar cuprinsul biroului vamal.

Pedepsele edictate în asemenea cazuri, erau: pentru mărfuri tarificate 5 zile până la 3 luni închisoare corecțională, dacă faptul s'a comis de mai puțin de 3 inși și 3 luni până la 2 ani, în cazul când faptul s'a comis de 3 sau mai mulți inși adunați în trupe, sau dacă vreunul din făptuitori va fi avut arme aparente sau ascunse.

Pentru contrabandele de mărfuri prohibite, pedepsele erau, după distincțiile de mai sus, de 1 la 3 ani și respective 2 la 5 ani.

După cum se vede art. 196 în vechia redacțiune, nu pedepsea cu închisoarea contrabanda de mărfuri tarificate săvârșite prin cuprinsul birourilor vamale. Or, în împrejurările actuale, când mărfuri prohibite sunt foarte puține, dar sunt multe taxe vamale prohibitive, se săvârșeau o sumă de contrabande prin false declarații de import sau export.

În vederea unei mai bune apărări a intereselor materiale ale Statului, Ministerul de finanțe a întocmit un proiect de lege prin care se modifică art. 196 din legea vămilor, în sensul că toate contrabandele de mărfuri și valori, indiferent dacă sunt tarificate sau prohibite la import sau export, săvârșite prin locuri interzise trecerii sau chiar prin cuprinsul vămilor, se pedepsește fără distincțiune și cu închisoarea corecțională.

Pedepsa de asemenea s'a unificat, în sensul că se vor pedepsi fără distincțiune dacă marfa e tarificată sau prohibită, cu închisoare de la 3 luni la 3 ani, dacă faptul este comis de unul sau doi inși neavând asupra lor arme și de la 6 luni la 5 ani dacă faptul este comis de unul sau doi inși înarmați sau 3 sau mai mulți inși, indiferent de arme.

În caz de flagrant delict, infractorii urmează să fie înaintați procurorului, care trebuie să procedeze conform legii micului parchet, emitând mandat de arestare. În cazuri neflagrante, se va urma după procedura ordinară.

Celelalte dispozițiuni prevăzute de art. 196 actual, ca anexe ale pedepsei cu închisoare, sunt menținute și prin noul proiect: publicarea sentinței de condamnare, interdicția de a funcționa publice, etc.

Cum însă legea asimilează contrabandelor și infracțiunile săvârșite de călători cu ocaziunea intrării sau eșirii din țară, și cum aceste contrabande sunt săvârșite întotdeauna prin cuprinsul vămilor, nu erau pedepsite cu închisoarea. În vedere că aceste infracțiuni sunt de minimă importanță, legiuitorul le-a exceptat în mod expres și le-a asimilat cu simplele contravențiuni, așa că nu se vor pedepsi niciodată cu închisoarea, ci numai cu amenda prevăzută de art. 193 legea generală a vămilor.

Îngreunarea mecanismului acordării de credite

Un nou proiect de lege al titlurilor de credit

Dr. Grigore Iunian, ministrul justiției, are intenția să depună proiectul de lege al titlurilor de credit încă în actuala sesiune parlamentară.

Camerile de Comerț și instituțiile competente au prezentat părerile lor în această privință, așa că se vor studia toate propunerile.

Baroul notarilor publici a propus ca notarii să aibe și mai departe dreptul de protest.

Sistemul există în Ardeal și Bucovina.

În ce privește publicitatea polițelor protestate, majoritatea camerilor de comerț au fost pentru ca să

se extindă sistemul de azi din Vechiul Regat și în teritoriile alipite.

Pentru analfabeți, proiectul prevede că ei trebuie să semneze polițe în fața unui judecător. Prin măsura aceasta

se îngreunează mecanismul acordării creditului,

deși ea nu se aplică în cazul când creditorul e o bancă. Deci s'a propus ca certificarea persoanei să se facă prin doi martori cari să semneze polițe.

În ce privește celelalte dispozițiuni ale proiectului de lege, ele au fost aproape în întregime aprobate.

„România sulyos összeget fizet a külföldi termékekért“...

Manoilescu Mihály bucsuja a kamarák szövetségétől

A kereskedelmi és iparkamarák országos szövetségének választmánya Bukarestben ülést tartott, amelyen Oprea János a temesvári kereskedelmi és iparkamara elnöke elnökölt.

A kamara ünnepélyes keretek között bucsuztatta Manoilescu Mihályt a szövetség elnökét, aki közlekedésügyi miniszterre történt kinevezésével elnöki állásáról lemondott. Oprea János elnök meleg szavakban adózott Manoilescu elnöki tevékenységének, aki kitünő külföldi összeköttetéseivel és tudásával a kereskedelem és ipar felvirágzását hathatósan szolgálta.

Manoilescu Mihály megha-

tottan vett bucsut a szövetségtől, majd vázolta az ország gazdasági helyzetét.

Rámutatott arra a körülményre, hogy a gazdasági válság még tovább tart. A helyzet ma az, hogy Románia sulyos összeget fizet a külföldi termékekért és ugyanakkor mezőgazdasági termékei, amelyek kivitelre kerülnek, olcsó áron jutnak eladásra. Ez a különbség okozza a válságot és ebből kell kivetítő utat találni. Ezért az államháztartásban minden vonalon megtakarítást követel. A választmány a bucsuzó elnököt meleg ünneplésben részesítette.

Noui modificări în legea concordatului preventiv

Controlul averii concordatate

La ministerul justiției s'a întrunit o comisie compusă din dnii Georgian consilier la Curtea de Apel, I. Cohen, Paul Demetrescu referent la Consiliul Legislativ și Garoescu director în ministerul justiției. A prezidat dr. Grigore Iunian, ministrul justiției. Comisia a examinat hotărârile reprezentanților băncilor, industriștilor și comercianților.

După lungi discuții s'au adus următoarele schimbări proiectului de lege pentru modificarea legii concordatului:

S'a șters dispoziția că activul trebuie să depășească cu 10 la sută

cota oferită.

S'a hotărât ca cererea de concordat să fie afișată imediat după depunerea ei la tribunal.

Comisia creditorilor va fi compusă în așa fel, încât să fie și un creditor

din breasla solicitatorului concordatului.

Nici un creditor nu va putea figura în mai multe comisii de creditor la același tribunal. Excepție fac societățile comerciale.

La cerere, tribunalul va putea numi un locțiitor al creditorului absent în Comisia creditorilor.

Dobânzi nu se vor plăti decât pentru cota oferită.

S'a stabilit ca concordatul să înceapă de la omologare chiar în cazul când procedura durează mai mult de trei luni. Unele modificări făcute

au nemulțumit pe industriași și bancheri

cari cer să se fixeze că, comisia creditorilor trebuie să fie compusă din doi mari creditori comercianți sau societăți anonime, deoarece cu sis-

temul creditorilor individuali, s'au făcut numeroase abuzuri. Ei au mai insistat să se prevadă că dacă omologarea nu s'a făcut în timp de trei luni, concordatul să înceapă a doua zi după expirarea acestui termen.

Altfel se va continua cu sistemul amânărilor.

La art. 40, s'a stabilit că în caz de apel, procedura falimentului se suspendă. Această dispoziție va intra în vigoare la promulgarea legii. De ea vor beneficia și cererile de concordat astăzi în apel.

Concordatele primite în principiu până acum, vor rămâne și mai departe sub vechia lege,

dar se va numi o comisie de creditori.

După ce se va constitui „Asociația Creditorilor“ comisiile de creditori vor fi desemnate de ea.

Evaluarea bunurilor imobiliare transmise cu titlu gratuit

Legea timbrului prevăzând în art. 53 § C al. 3, ca la evaluarea bunurilor imobiliare transmise cu titlu gratuit, se va ține seamă și de prețurile de vânzare din cei 5 ani din urmă cum și de valoarea lor rezultând din roluri înmulțită cu 10, pe deoparte a fixat elementele de mai sus ca elemente obligatorii de apreciere pentru organele fiscale, iar pe de altă parte a limitat dreptul acestora de apreciere la valorile din roluri înmulțită cu 10, pe care legea o consideră ca reprezentând, indiscutabil, valoarea reală minimă a imobilului transmis.

Dobânda de 5 la sută prevăzută de art. 58 legea timbrului, se calculează numai la impozitul succesoral devenit exigibil și pentru plata căruia s'a acordat termen de plată.

Noul proprietar, nefiind debitorul impozitului succesoral, conform art. 553 al. 3, de cât din momentul când el va exercita vre un drept real, va face vre un act de dispozițiune și în tot cazul la încetarea uzufructului, nu va putea fi supus la plata de dobândă până la oricare din momentele sus arătate, deoarece ele au caracterul de termene legale de exigibilitatea impozitului, iar nu de păsuiri de plată acordate în conformitate cu art. 58 sus citat.

Semnarea convențiunii de comerț polono-română

Luni 23 Iunie delegațiunea română a semnat la Varșovia convențiunea de comerț cu Polonia. Convențiunea cuprinde pe lângă partea generală de stabilire, o parte tarifară de tranzit. Discutată în atmosfera amicală, care caracterizează toate raporturile româno-polone, noua convențiune completează și dezvoltă aranjamentul din 4 Septembrie 1929, înlocuind astfel complet vechia convențiune româno-polonă, care a fost atât de defavorabilă pentru interesele economice românești. Prin noua orânduire a relațiilor economice cu Polonia se asigură pe de o parte, debușeul natural al produselor românești în Polonia, iar pe de altă parte, se statornicește în mod complet satisfăcător tranzitul produselor românești spre Germania și țările nordice, către care trebuie să se îndrepte eforturile exportului românesc.

DIANA

sósorszesz, vezérképviselő „GEA“ KRAYER. Főlerakat Balkán Impex, TIMIȘOARA.

Modificarea legii pentru represiunea evaziunii fiscale

Un proiect din inițiativă parlamentară

La Cameră s'a depus, din inițiativă parlamentară, un proiect de lege pentru modificarea legii pentru represiunea evaziunii fiscale. Proiectul de lege e însoțit de următoarea expunere de motive:

In legea pentru represiunea evaziunii fiscale la contribuțiile directe s'a prevăzut în art. 14, alin. 3, dispozițiunea că contribuabilii cari au de plătit rămășițe de impozite și taxe, vor fi scutiți de plata dobânzei de 15 la sută dacă le vor achita până la data de 30 Iunie 1930.

Intrucât scopul legiuitorului a fost acela de a se veni cu o ușurință pentru toți contribuabilii și întrucât aceeași dată nu este de loc potrivită, deoarece marea majoritate a contribuabililor sunt agricultori, o nouă ușurare — care nu va angaja câtuș de puțin bugetul Statului — o credem indispensabilă. Ea se va putea îndeplini admitându-se modificarea datei prevăzută în art. 14, alin. 3, în sensul de a se acorda un nou termen, fixându-l la 1 Octombrie 1930, odată care va da puțină contribuabililor sătenii de a-și elege și valorifica produsele lor deci a-și achita impozitele cu mai multă ușurință.

Impunerea șasiurilor de automobile

Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular tuturor punctelor vamale prin care le face cunoscut că sub regimul tarifului unitar, intrat în vigoare pe ziua de 9 Aprilie 1930, șasiurile de autocamioane și autobuse, se impun la import cu impozitul de 2.20 la sută pe cifra afacerii, rămânând cu impozitul de 11 la sută numai șasiurile de automobile de persoane, propriu zise.

Exportul țițeiului

„Monitorul Oficial” din 23 Iunie cert. publică deciziunea Ministerului de industrie și comerț prin care s'a acordat dreptul de export al țițeiului exploatorilor de petrol fără rafinerii, grupați în „Asociația Exploatatorilor de Petrol fără Rafinerii din România”, pentru cantitatea de 450 de mii tone anual.

La cantitatea exportată de către asociație, Statul va participa cu 20 la sută din redevențele sale, la preț în condițiuni egale. Statul are dreptul de a se pronunța în timp de 10 zile dela data înștiințării de către Asociație dacă acceptă sau nu condițiunile ofertei.

Legăturile între Stat și cumpărătorul ofertant vor fi directe în toate privințele.

Nu se poate introduce în cota de 20 la sută rezervată pentru Stat, din vânzările de mai sus, cantitățile exportate de vreun membru al asociației, provenind din țițeiul cumpărat dela Stat prin licitație sau bună învoială cu drept de export.

Țițeiul va fi liber la export timp de un an, cu începere dela 1 Iunie 1930. După un an se va verifica dacă producțiunea mai întrece capacitatea de prelucrare rațională a rafineriilor și prin urmare dacă mai este cazul să se prelungească acest termen.

A români Exportintézet feladatai és hatásköre

A „Monitorul Oficial” a hivatalos lap 90. száma közli az Exportintézet létesítéséről szóló törvény szövegét. Az intézet feladata a román termékek kivitele érdekében a külföldi piacok tanulmányozása, a kivitel előmozdítására alkalmas intézkedések kezdeményezése és a meglévő exportszervek támogatása, az exportcikkek standardizálása, a kivitel fejlesztésének tanulmányozása, ez irányu törvényjavaslat kidolgozása, a kiviteli cikkek belföldi terjesztésének irányítása, a román termékek külföldi propagandája, az exportörök támogatása hitelekkel és tarifakedvezményekkel, kiállításokon és mintavásárokon való részvétel, az érdeklődők felvilágosítása a román termékekkel kapcsolatban, a kereskedelmi, ill. földm. miniszter kezdeményezésére kiviteli ankétok rendezése, végül általában minden exporttal kapcsolatos kérdés tanulmányozása és fejlesztése.

Az intézet a mezőgazdasági és keresk. miniszterium fenha-

tósága alatt működik, irányítását pedig az intéző tanács irányító bizottsága és igazgatóóság intézi. Az intéző tanács 17 tagból áll, akiket különböző érdekesportok delegálnak. Az intézetnek 4 osztálya lesz: mezőgazdasági, ipari és bányászati, közgazdasági és hírszolgálati, végül a vezértitkárság.

Minden cikket, mely az intézet ellenőrzése alatt kerül kivitelre, az intézet bélyegzőjével látnak el.

Ezen bélyegzőért az intézetnek illetéket kell fizetni. Az intézet költségeit egyrészt a költségvetésben megállapítandó alap, másrészt a kereskedelmi mezőgazdasági, pénzügyi, közlekedésügyi miniszteriumok, valamint a kereskedelmi és mezőgazdasági kamarák és mezőgazdasági egyesületek szubvenciójából, az érdekelt körök hozzájárulásából, az exportmárkák díjaiból és a kiszabott büntetésekből fedezik.

Az intézet ügyvezetését a kereskedelmi miniszterium ellenőrzi.

Plata impozitelor se va face numai în numerar

Pentru înlesnirea achitării impozitelor, Ministerul de Finanțe aprobă să primească, în plăți toate percepțiile, cupoanele titlurilor de Stat (rente și împrumuturi), pe care contribuabilii le vor prezenta cu această ocazie.

Unor perceptori prezentându-se la sucursalele Băncii Naționale cu cupoanele achitate pentru a cere rabursarea sumelor plătite, li s'a refuzat achitarea, pe motivul că nu au ordin dela centru referitor la modul de lichidare.

Pe de altă parte plata unor astfel de cupoane formează acte de portofoliu, întrucât perceptorii nu pot ști cari titluri sunt eșite la sorți, pierdute, furate sau propriete și refuzan-

du-se Administrației financiare primăria lor, aceasta este nevoită să le țină la portofoliu și să urmărească pe titular.

Cum această operațiune prezintă mari dificultăți și împovărează administrațiile financiare și percepțiile cu toate formalitățile cerute în această privință, se face cunoscut că, revenindu-se asupra ordinului dat de Ministerul de finanțe, urmează ca în viitor toate impozitele să fie plătite în numerar.

In ceea ce privește cupoanele, acestea își vor urma cursul lor, plătindu-se numai de Banca Națională a României, agențiile și sucursalele ei, conform convenției în vigoare.

Angol részvénytársaság ipartelepét létesít Temesváron

Hetenként 1000 sertés vágását és feldolgozását vállalja az angol ipartelep — A temesvári husiparosok tiltakoznak a vállalat felállításának engedélyezése ellen

Angol részvénytársaság azzal a kérréssel fordult a temesvári városi tanácshoz, hogy a köztávóhidnak a hűtőház feletti részét

bocsássa sertésvágási, illetve vágott sertés-hus feldolgozási céljaira rendelkezésére.

A részvénytársaság ajánlatát az alábbiakkal támogatta alá:

Hetenként mintegy ezer sertést akar vágni. A hús részben Temesvárott és környékén, részben a külföldön helyez el.

A huszszázalék hulladékhúst olcsó áron bocsátja a város rendelkezésére.

Miután az ajánlat a városnak nagy

anyagi előnyöket biztosít, a város hozzájárult a részvénytársaság kérelméhez. A sertésvágási illetékekből a város hetenként — ezer sertést véve alapul — százezer lejt kapna, azonkívül a hulladékhúsunk önköltségi árban való megszerzése alkalmas nyújtana a városnak arra, hogy ősz beálltával a munkanélkülieknek megfelelő mennyiségű hústáplálékot bocsásson rendelkezésére. A kérelem teljesítésében a várost az a megfontolás is vezette, hogy

az angol részvénytársaság ser-tésszükségletét a vidékről szerezné be,

ezzel hozzájárulna a bánági gazdasági válságnak enyhítéséhez, végered-

ményben azonban a részvénytársaság nivellálólóg hatna a husáakra is, ami a várost az engedély megadásánál leginkább vezette.

A temesvári hentesek és mészárosok beadvánnyal fordultak a városhoz, amelyben

tiltakoztak az ellen, hogy a város megengedi a részükre hátrányos konkurrenciát.

A város ideiglenes bizottsága a beadvány felett egyik legközelebbi ülésén fog dönteni.

Feloszlott a bánati malomföderáció

Megirtuk, hogy a temesvári Múmalom, illetve Prochaska Ede Fiai cég részvénytársasággá alakult át. A Bega-malom is üzembelhelyezés előtt áll, így Prochaskák az új kampányt erős felkészültséggel nyitják meg.

A malomföderáció a mai formájában csak tehetéttel jelentett a hatalmas cégre, mert nem sikerült a tervezett koncentrációt megvalósítani. A malmok között a verseny napról-napra fokozódik, így már azok is feladták a reményt, hogy valaha erős bánati malomérdekközösséget sikerül összehozni, akik ennek a megvalósulásában feltétlenül biztak.

A napokban tartották meg a malomföderáció ülését, amelyen kimondták a likvidálást. A bánati közép- és kismalmok soha még reménytelenebbül nem álltak gabonakampány előtt, mint ebben az évben és a föderáció feloszlása után biztosra vehető, hogy a legközelebbi időben igen sok újabb malomfizetéseképtelenség fog következni.

A világ az ipari forradalom korszakát éli

A II. nemzetközi energiaértekezlet megnyitó ülése Berlinben ünnepélyes keretek között ment végbe. Az értekezlet munkája kiterjed az energiaforrások legújabb fejlődésének és azok kihasználásának ismertetésére. Brüning birodalmi kancellár megnyitó beszédében rámutatott az értekezlet nagy jelentőségére. Derby lord, a konferencia elnöke ezután felolvasta az angol kormány üdvözlését, melyben többek között azt állapítja meg az angol kormány, hogy a világ jelenleg az ipari forradalom korszakát éli.

A jelenlegi ipari forradalomban csak azzal a gazdasági forradalommal hasonlítható össze, amely ezelőtt száz évvel, a gőzvasut feltalálása idején lejátszódott. Az emberi és állati erők alkalmazása állandóan csökken és mindjobban tért hódít a mechanikai erő alkalmazása. A konferencia elnöke azzal zárta a beszédét, hogy a tudomány nagy halottjainak emlékeit azzal lehet legplasztikusabban megőrizni, ha mindenki együtt dolgozik a világbékeért és a nemzetek egységesítéséért.

Importul instrumentelor de măsurat și cântărit

Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular tuturor punctelor vamale din țară prin care le face cunoscut că deoarece s'a constatat că unele vămi permit importul măsurilor, greutăților și instrumentelor de măsurat și cântărit fără avizul biroului de măsură și greutăți respectiv, introducându-se astfel în mod nelegal instrumente neverificate și păgubind Statul prin neachitarea taxelor de verificare, li se atrage atenția că orice transport de instrumente și greutăți, supuse verificării să nu fie eliberat din vamă înainte de a se lua avizul Biroului de măsură și greutăți, cunoscând că pentru orice abateri dela aceste dispozițiuni se vor aplica pedepse disciplinare.

Kedvezőtlen a nemzetközi tojáspiac helyzete

Magyarországon a lanyhaság a tojáspiacon változatlanul tart.

Németországban a piac hangulata nyomott. A fogyasztás erősen csökken és a kínálat nehezen elhelyezhető. Általában a kereslet a nemzetközi piacon erősen megesappant és mindennütt a kínálat jutott túlsúlyba. Megnehezíti a helyzetet az a körülmény, hogy a tárolók fedezték magukat, éppen azért árjavulásra nincs kilátás.

Berlin kimondottan üzletellen, csak a legnagyobb fajtákat keresik. A külföldi tojások árjegyzései a következők:

Holland tojás 9—10 pf., bolgár tojás 7.75—8 pf., román tojás 7.25—7.5, orosz tojás 6.75—7.5, jugoszláv és magyar tojás 7.5, litván tojás 6.5.

Franciaországban a kínálat erős, az elhelyezés nehézkes, dacára a csökkenő áraknak.

Bécsben változatlanul lanyha az üzlet, nincs is kilátás egyelőre javulásra.

Londonban szintén csekély a vásárlókedv, a normál áru változatlan, de jegyzés alatt is adják. A teatojás ismét esett.

A termelőállamok közül Hollandiában a kereslet gyenge és az árak hanyatló irányzatot mutatnak, épp úgy, mint Dániában.

Svédországban bőséges felhozatal mellett újabb jelentős árcsökkenések voltak.

Svájce lanyha, a kínálat erős. Lengyelországban csökkent a kínálat ugyan, de a kereslet oly csekély, hogy újabb árcsökkenés állott be.

Olaszországban csökkenő kereslet mellett az árak változatlanul lanyhák.

Romániában üzletellen a piac, az export stagnál, dacára a hanyatló áraknak.

Jugoszláviában a külföldi kereslet csökkenése folytán szintén alacsonyabb árak vannak.

Belgiumban nyomott árak mellett minimális a kereslet. Általában a nemzetközi tojáspiac helyzete nagyon megromlott és a közeljövő kilátásai rosszak.

Jelentékenyen gyarapodott Romániában a buzaterület

Kielégítő a várható terméseredmény

Romániában a túlságosan nedves május ellenére, mely a buja gabonavetésekben jelentékeny kárt okozott, általában a várható terméseredmény kielégítő. A vetések sok helyen megdőlték és ezeknek hozama még nagyon kétséges.

Buzakészletek az előző kámpányról nem maradtak, de árpa és zab még kb. 6 millió q van a termelők kezén. A tengeri-, bab- és borsó-vetések különösen szépek és kedvező időjárás mellett rekordtermést ígérnek.

A buzaterület jelentékenyen gyarapodott, az árpa és zabterület rovására. A buzatermés

emelkedését 6.5, a rozsét 1.5 millió q-ra becslik, míg az árpatermést 5.7 és a zab 1.6 millió q-val kevesebbnek ígérkezik a múlt évinél.

Az olajosmagvak vetésterülete szintén lényeges emelkedést mutat. A buzatermést a kormány 33., a rozstermést 4.5 millió q-ra becsli az előző évi 27.2, illetve 3.4 millió q-val szemben, míg az árpatermést 21.7 millió q-ra, az előző évi 27.4 millió q-val szemben, a zabot 12 millióra az előző évi 13.6 millió q-val szemben. Megbízható becslések azonban majd csak első próbacséplések után várhatók.

Cum se va taxa bumbacul predata la C. F. R.

Consiliul de administrație al cârilor ferate a luat hotărârea ca tariful de bumbac să se taxeze după cum urmează:

Torturile de țesut nevopsite sau albite, aranjate în seculuri, pentru țesătorii casnice (războaie) — sau depănate în tuburi pentru fabricile de țesut, când sunt nemercurizate se vor supune tarifului clasei D., iar când sunt mercurizate tarifului clasei B.

Așa și firele de bumbac răsucite, din două sau mai multe fire, pentru orice alt scop, afară de țesut și aranjamente pentru vânzarea, engros sau en detail, în seculuri mici sau mari sau depănate pe mosoare, juribite, etc., mercurizate și nemercurizate, vopsite și nevopsite se vor taxa după tariful A.

Dispozițiunea aceasta intră în vigoare cu începerea dela 1 Iulie 1930.

A külföldi kölcsön gazdasági életünk egyetlen menedéke

Irta: Popper Ákos dr.,

a nagyvárad i Egyesült Bank és Takarékpénztár Rt. vezérigazgatója.

A „Nagyvárad” című politikai napilap vezéreknek közölte dr. Popper Ákos vezérigazgató alábbi érdekes irását, amelyet a benne felvetett fontos terv és eszme érdemessé tesz a lapunkban való reprodukálásra.

Az egész világon gazdasági krízis tombol és rombol. Ugy hiszem, nem tévedek, ha azt állítom, hogy e krízisben Románia vezet. Itt pusztít legjobban az általános gazdasági leromlás. Miért éppen e győző államban, miért ebben a hatalmasan megnagyobbodott országban, mely minden fontos nyersanyagban bővelkedik? Sok mellékokon kívül, csak a főokra mutatok rá. Nincs elég tőkénk, mert a külföldi tőke elkerül bennünket.

Külföldi olcsó hitelre van szükségünk. Míg ez meg nem termékenyíti gazdasági életünket, addig folyton újabb és mindig intenzívebb pusztulást fogunk látni és érezni.

Legfőbb ideje, hogy most, amidőn a trónkérdés minden jó honpolgár meglegedésére és örömeire szerencsésen megoldódott, minden párt összefogjon és „treuga deit” létesítve, közreműködjék abban, hogy a külföld bizalma országunk iránt meg erősödjék, az állam, a városok, községek investíciós kölcsönkhöz jussanak s ezzel a haladó magángazdaság új életre keljen.

Nincs kétség abban az irányban, hogy jól, becsületesen és okosan felhasználni állami és városi beruházási

kölcsön új életre keltené Romániát.

Munkaalkalom nyílne, megindulna az építkezés. Tíz-tizenkét év óta országunkban minden stagnál. Pénzünk leromlását nem az infláció okozta s így a magángazdaság azt a konjunkturát sem élte át, amitt más országokban az infláció magával hozott. Nálunk akkor is pénzzüke volt, mikor pénzünk napról-napra romlott. Akkor sem volt építkezésünk, mikor pénzünket az építkezésekre lehetett volna valorizálni.

Más lepusztult valutájú országokban az infláció alatt az állam, a városok nagy beruházásokat hajtottak végre. A ház- és földtulajdonosok kifizették a leromlott pénzzel adósságaikat. Nálunk nem volt infláció és így a napról-napra romló pénzünkkel csak elszegényedésünk következett be.

Más országokban a stabilizáció kapcsán a városok, községek kaptak investíciós kölcsönöket és a föld- és háztulajdonosok kaptak olcsó törlesztéses kölcsönöket.

Nálunk a stabilizáció után sem jutnak a városok és községek kölcsönkhöz és a magángazdaság a stabilizáció után is fizeti a kibíthatatlan magas kamatozatokat és törlesztéses kölcsönökről szó sincs.

Nem hallgathatom el, hogy a stabilizáció után, a múlt év második felében olyan pénzü viszonyok voltak Európában és Amerikában, hogy hosszulejárata külföldi kölcsönökre gondolni sem lehetett. De ez évben hihetetlen gyors tempóban javultak

az internacionális pénzü viszonyok. Annnyira javultak, hogy ma már ideje volna komolyan gondolni külföldi kölcsönökre.

Sajnos, illetékes helyen még mindig nem történnek megfelelő intézkedések arra, hogy elősegítsék a lehetőséget, hogy ily külföldi hitelek bejöhessenek Romániába.

Mi lesz a mi szép, hajdan virágzó, fejlődő városainkból, ha gyorsan nem jutnak beruházási kölcsönökhöz? A városvezető urak már ott tartanak, hogy aránylag kis hiteleket, — mint megszorult kereskedő, — zálog nyújtása, házbér lekötése mellett is felvennének. Pedig ez nagyon diffamáló és elhibázott lépés lenne. Viszont érzik a városok vezetői, hogy minden módon pénzt kell szerezniök, hogy munkát adjanak a városokban éhező munkanélkülieknek.

Ilyen kölcsönök felvételével azonban nem lehet manipulálni. Meg kell adni a módot, hogy a városok olcsó, hosszulejárata kölcsönökhöz jussanak s azokból program szerinti beruházásokat eszközöljenek. Ily kölcsönök annuitását az adófizető polgárok nagyobb megerőltetése nélkül is be tudják költségvetésükbe állítani.

A hasznos beruházások nemcsak munkaalkalmat és új életet jelentenek a városoknak, hanem jövedelmet is hoznának és így az annuitások fizetése nem terhelné meg súlyosan a városok budgetjét.

Mihelyt a belpolitikai viszonyok nyugvópontra jutnak és céltudatosan dolgozó kormány összeállítatná a városok hitelszükségletét, megcsináltatná a városok vagyonstatusát, kimutatná a rendes, végleges városi tanácsok által összeállított költségvetések keretében az annuitások pontos és biztos fedezetét, a városok már rövid idő alatt hozzájutnának olcsó, hosszulejárata kölcsönökhöz, ami a városok renaissanceát jelentené. S a városok, községek újjáéledésével kapcsolatban a kölcsön az ország gazdasági konszolidálását is eredményezné s mindenekfelett előmozdítaná a dolgozó polgárok megélhetését.

Mi a szénbánya?

A genfi szénkonferencia legutóbbi ülésén behatóan tárgyalták a munkaidő egységesítésével kapcsolatban a németek javaslatát, mely szerint a barnaszénbányákat a szándékolt konvencióból zárják ki. Németország ugyanis azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a bányák megállapodása értelmében szénbányának csak az legyen tekintendő, ahol egyedül kőszén, vagy más ásványok mellett, főleg kőszén bányásznak. Belgium, Franciaország, Csehszlovákia és Lengyelország megbízottai a javaslat ellen foglaltak állást.

A rézkartell leszállította az árakat

A nyersanyagárak általános csökkenése következtében a rézkartell szükségesnek tartotta, hogy árait a már régóta nem létezett alacsony árra redukálja. Az árak ezentúl a következők: 12 cent fob, vagy 12.25 cent cif.

Mi ujság a piacon?

A cérnagrenadinok újabb népszerűsége. A megélenkült forgalom egyik erősen keresett cikke a francia nyomott cérnagrenadin, amit pedig az elmúlt évben már számos kereskedő elparentált. A tavalyról megmaradt tételek nemcsak hogy gyors felvételre találtak, de lendületesen fogynak az újabbban rendelt tételek is.

A mouselin-, foulard- és pongisanyagok dominálnak a selyempiacon jelenleg és pedig ugyyszólván minden színárnyalatban. A fekete, fehér és barnászöld színek azonban tovább is a legkeresettebbeknek mutatkoznak. A selyempiac forgalma — egybehangzó jelentések szerint — a detailkereskedelemtől eléri a tavalyi arányokat.

Mélyponton a nyerspamut ára. A prompt nyersgyapot amerikai árjegyzése legújában csaknem 15 centig morzsolódott le s a termin-áru is csak árnyalatilag mutat valamivel jobb árnívót. Egybehangzó vélemények szerint az amerikai gyapotszindikátus szokásos bevásárlási manővereivel hozható összefüggésbe az áruk jelenlegi alacsonyága. Az új termés — megbízható becslések szerint — lényegesen kisebb eredményű lesz, mint tavaly és pedig a megművelt területek erős megcsökkenése folytán, még abban az esetben is, ha különben bőséges hozamra lenne kilátás.

A brassói Kocsis-féle parketta elsőrangú.

Három-négy napot dolgoznak hetenként a csehországi pamutfeldolgozó gyárak. A kontinensen mutatkozó fogyasztási visszaesés hatásaként legújában a csehországi pamutfeldolgozó gyárak erősen korlátozták üzemeiket. Ugyancsak erősen csökkent a produkció Angliában is, miután az indiai bojkottmozgalm hatásáról meglehetősen elkedvetlenítő hírek vannak forgalomban.

Tavalyinál is erősebb a frottiertecikkek forgalma. A hét eleje óta igen élénk vásárlások tapasztalhatók a frottiertecikkekben a detailkereskedelemtől, ami kétségkívül a meglehetősen korán indult fürdőidénnyel van összefüggésben. Az áruk általában jól tartottak s az előbbi évek árudobási hajlandósága teljesen eltűnt. Igen örövendetes, hogy az érdekelt kereskedelem körében a már régóta stagnáló inkasszó mostanában lényegesen megjavult s így az utánrendelések zavartalanul folynak.

A kereskedelem a fürdőtrikócikkek árának mérséklését várja a hazai gyárhoz. Beszámoltunk a strand- és fürdőzési cikkeknek, főleg a fürdőtrikóknak nemrég megindult lendületes forgalmáról, ami

vége alkalmasnak látszik, hogy az érdekelt szakma helyzetén valamit lendítsen. A kereskedelem — mint több oldalról halljuk, — minden lehető márkacikkkel, főként az amerikai Jantzen-árukkal szemben az olcsóbb hazai gyártmányokat is minél inkább szóhoz juttassa, mindazonáltal általános a panasz, hogy a különben szolid és jó hazai készítmények ára nem alkalmazkodik kellőképpen a kevésbé beföldi fogyasztáshoz. A kereskedők még inkább fokozni tudják a forgalmat ugyanis, ha a hazai cikkek a mainál olcsóbban juttatnák el a vevőkhöz. Azok a vásárlók ugyanis, akik lemondanak a drága külföldi gyártmányokról, kifejezetten az olcsóság miatt keresik a hazai portékát. Egyelőre azonban ez a differencia a külföldi és hazai áruk között nem eléggé propagatív értékű. Már pedig most, amidőn a kereskedők egyöntetű becslése szerint legalább is 75 százalékban hazai cikkek elégitik ki a szükségletet, mindenképpen érdemes volna e cikkek további kelenődéséért a gyáraknak némi áldozatot hozniok.

Nagy cikk lett az azurvászon. A müselyem- és pamutanyagok keverékéből előállított kelme rendkívül nagy keresletre és népszerűsége tette a most megindult nyáreleji forgalomban. A sport- és kirándulókostümök számára a női szalonok szinte minden mennyiséget felvásárolnak. Ugyancsak nagy keresletnek örvend a francia lenvászon és pedig főleg paton, rózsaszín, kék és tengerzöld színekben. E cikkekben állandóan jelentős utánrendelések történnek.

Megindult a nyári idény forgalma. Egybehangzó jelentések szerint a textilekben, valamint a női- és férfikonfekciós szakmánál, a kalap- és a cipőkereskedelemben lényegesen megnövekedett a piac forgalma s nagyjából a tavalyi arányoknak megfelelő nyári szezon bontakozik ki.

Élénk kereslet butorszövetekben. Az utóbbi napokban feltünően emelkedett a forgalom butorszövetekben s lényegesen meghaladja a tavalyi hasonló időpont mértékét. Főként a müselyem és ripsz, továbbá a pamut kevert müselyemanyagok állanak az érdeklődés előterében. Az áruk tartottak.

Un consiliu de îndrumare economică la Cluj U. G. I. R.

La Cluj a avut loc o consfătuire cu scopul de a se înființa un organ de consultare și îndrumare economică. Este vorba de crearea unui consiliu economic care să avizeze la mijloacele cu cari s'ar putea spori capacitatea de consumație și de producție.

Sedința a fost prezidată de dl. I. Diamant, directorul general al „Industriei Sârmei” și vicepreședintele Ugirului din Cluj.

Au fost discuții foarte interesante la cari au luat parte toți cei prezenți. La urmă dl. Diamant a rezumat că U.G.I.R., ca reprezentant al industriei mari, a declarat, că este gata să lucreze împreună cu agricultorii și muncitorii pentru a spori capacitatea de consumație. Tot așa și cu cealaltă pătură ale activității economice. Are convingerea, că trebuie să tindem necondiționat la

formarea unui consiliu economic de sine stătător,

compus din toate elementele producătoare și din toți factorii economici. Guvernul vrea și el o asemenea corporație. A declarat-o președintele consiliului de miniștri înaintea unei delegațiuni a Ugirului. Numai că ea trebuie instituită din oameni din afară de viața politică de partid. Ea poate porni și din inițiativă locală și astfel cele discutate în consfătuirea convocată trebuiesc soluționate sistematic. Am avea de discutat următoarele probleme:

siguranța de drept, accelerarea justiției; șomajul; fiscalitatea; asigurările sociale.

Tendința trebuie să fie să avem și să ne sporim afacerile, căci atunci nu ne vom plânga nici împotriva sar-

cinilor fiscale.

Consfătuirea actuală ne-a edificat în multe privințe și, în curând, se va fixa o nouă consfătuire, la care se vor invita, în afară de organizațiile de față și reprezentanții băncilor. La această nouă consfătuire se vor împărți problemele de mai sus între organizații, pentru a le adănci și a căuta soluții.

AUTOMOBIL

Ford contra General-Motors

Ismét beigazolódott, hogy az egyes hasontermelésű gyáraknál beállott apadás, a versenyyárak termelésének fokozásával jár! — Amikor Ford évekkel ezelőtt új modellre tért át és hónapokon keresztül nem tevékenykedett oly aktíve a piacon, mint annakelőtte, a General Motors a helyzetet kihasználva, magához ragadta a vezetést. Időközben azonban a helyzet lényegesen megváltozott. General-Motors-ék eladásai igen számottevő visszaesés mutatkozik, amit a szakörök Fordék fokozottabb tevékenységének tudnak be. A General-Motors ez év első évnegyedbeli eladásai az előző évi 523.119 egységgel szemben 368.635 egységre csökkentek: a visszaesés ezek szerint 30 százalék! A belföldi piacon elhelyezett járművek száma, tekintve az Egyesült Államok jelenlegi gyengébb felvevőképességét, kielégítő — annál súlyosabb azonban a külföldi piacon észlelt nagyarányú csökkenés. Az év első negyedében a tavalyi 109.946 egység helyett mindössze 45.192 jármű került ki külföldre, ami 60 százalékos visszaesésnek felel meg.

Az antwerpeni Ford-Motors Company

30 éves bérleti szerződést kötött Antwerpen városával, mely a kikötőnegyedben nagy területet bocsát a társaság rendelkezésére, melyen Fordék nagyszabású szerelő- és gyártelepet létesítenek. A bérlet megszüntével ezen telepek, az időközben még létesítendő épületekkel egyetemben díjtalanul mennek át a város tulajdonába.

Newyork

államban törvényjavaslat készült, mely az összes gépjárművekre kötelezően rendeli el a „non splitting” (törhetetlen) üveg használatát. Az autótaxikra már huzamosabb ideje kötelező a törhetetlen üveg alkalmazása és ezzel sok balesetnek vették már elejét.

Svájc leszállította a nyerspamut árát

A svájci szövetségi kormány június 12-én kelt rendelettel a kedvezőtlen gazdasági viszonyokra való tekintettel a svájci feldolgozó textilipar érdekében nyerspamutra mázsánként eddig 1 svájci frank vámot 20 centimesre szállította le.

Figyelem!

DREHER HAGGENMACHER

KORONA SÖR ala PILSEN

rövidesen forgalomba kerül!

Nyílt hang a biztosítótársaságokhoz!

A biztosítási téren lábrakapott üzelmek miatt komoly intélem kíván ez lenni mindazon társaságok részére, melyek a régi, szolid alapon folytatott üzletvitelről eltérve a mindenáron való üzletszerzés esatlósai lettek.

Nagyon téved az a társaság, amely azt hiszi, hogy a kikapcsolások által a vele szemben álló versenytársaságokat gyengíti, mert ugyanazzal a fegyverrel, az ő üzleteire is reámennek. Az egymás ellen menő elfajulásig jutott örjögő versennyel a társaságok csak a saját maguk tönkretételén dolgoznak, mert olyan lehetetlen kombinációkat, díjmérséklést, engedményeket és bonusokat dobtak a biztosító közönség soraiba, melyeket az életüzlet nem bír meg, anélkül, hogy üzletállományukon ezzel valamit is lendítettek volna, mert ha azt nézzük, hogy a milyen mérvben üti egyike a másikat, ugyanazon a módon vissza is kapja az ütést, a látszólagos új többszermény a pro és kontra által teljesen nullává lesz.

Nem lehetett megfontoltan, józanul számító elme, sem pedig a biztosítási eszmének az apostola, aki az új modulációkat életrehívta, mert már az alap is hamis, amelyből teóriája kiindul. A bonussal megköött biztosításoknak ugyanis az a vezérmotivuma, hogy azokból legalább is 80—90% nem fog megállni és csak 10—20% nyi esetben lesz teljesítendő a bonus. Már egymaga az is, hogy az üzletet abban a reményben kötik meg, hogy nem lesz tartóssága, olyan erkölestelen valami, ami a legunszolidább gondolkodásra vall. Az életüzletnek eddig az volt a reális tana, hogy a társaság akkor keres leginkább az üzleten, ha biztosítás véges-végig fennáll, ma pedig épp ennek az ellenkezőjére támaszkodik a számítás.

Legszomorubb a dologban, hogy sok vezető-igazgatót is rabul ejtett az új irány, azokat, akikben hiányzik a kellő szakkészültség annak a felfogására, hogy a biztosítási üzlet bizonyos statisztikán és matematikán nyugszik, melynek fundamentális megállapításaitól eltérni nem szabad. Viszont azoknak, akik felismerték ugyan a zabolátlan verseny által fakasztott bajt, üzletállományuk megvédése végett uszniek kell a többivel a nyílt veszedelembe.

A régi kipróbált biztosítási szakemberek sajnos kifogyóban vannak és helyüket akvizitörökből felcseperedett dilettánsok foglalják el. Vezető helyen és különösen a főügynökségek élén mindenütt akvizitörök ülnek, akik a leghazárdabb üzletpolitikát folytatják. Ezek eszelik ki a különféle modulációkat, hogy az üzleteket ki lehessen egymástól kapcsolni, mert ami ma folyik, azt nem lehet üzletszerzésnek, hanem

inkább üzletrablásnak nevezni. Ilyen principiumok mellett bötér és alkalom nyilván a harácsolásra, gombamódra szaporodtak el az alkalmi üzletszerzők, kiknek igen nagy hányada a legmegbizhatatlanabb elemekből verődött össze. Főügynökségek, melyek csak 2—3 üzletszerzőt foglalkoztattak, ma 6—8 szerzővel dolgoznak, az egyik társaságtól elcsapottakat a másik alkalmazza, szóval az üzlet megy, cserélődnek a biztosítások, szemképráztatóan nő a forgalom és mindennek a vége olyan nagy összeomlás lesz, melyre a társaságok haszontalanul milliókat áldoztak és eset leg bele is pusztulhatnak.

Volt idő még az ugynevezett békevilágban, de ez már az elemi ágazatra vonatkozik, amikor a társaságok alaposan megrostálták a felvételre kerülő tüzbiztosításokat, sőt egyes biztosításból. Hol hallottuk ma, hogy olyan vezérügynökség, ahol akvizitörből lett főnök dirigál, elutasítson egy biztossittást? A felek megbízhatóságára való minden tekintet nélkül felveszik, mert az ilyen főügynökség nem törődik azzal, mennyi lesz a kár, az nem fontos neki, a fő a jutalék és a díjmelkedés.

Fájdalmasan esik látni, hogy régi, nagynevű társaságok közül, melyek valamikor vezetőpozíciót töltöttek be, hányan kerültek lejtőre épp az akvisi-

tör szellemben folytatott üzletirányítás miatt.

A legtöbb nem veszi észre hogy vesztébe rohan a mindenáron való üzletszerzéssel és nem tud okulni az intő példán, melyet néhány biztosítótársaságnak a közelmúltban történt bukása nyújtott és melyeknek tönkrejutása is leginkább csak annak tulajdonítható, hogy az üzletszerzésnek minden matematikai kulcs nélkül, vaktában nekiestek, úgy ahogy azt valamelyik üzletnek a megszerzése vagy kikapcsolhatása megkívánta.

Legfőbb ideje, hogy a jobb társaságok ennek a folyamatnak megálljt kiáltssanak és összefogva közös erővel és megegyezéssel gátat vetve a milderősebben elfajuló versengésnek, visszatérjenek a régi szolid működéshez.

A biztosító-közönségnek bár látszólag kedvez a társaságok között dúló versengés, mégsem fog az javára válni, mert a közelmúlt esetek is igazolják, hogy amikor valamely biztosító-intézet az alacsony díjzolgáltatás és a túlhajtott költekkezés miatt megbukott, annak főleg a biztosító-közönség lett az áldozata.

Tartson ki tehát a közönség is a valamivel drágább, de szolidan működő társaságok mellett.

Nyílt térére vetett eme megfigyeléseit és aggodalmait úgy a biztosítótársaságoknak, mint a közönségnek egyaránt megszívlelésre ajánlja.

a régi iskolának egyik tapasztalt assureurje.

Inaugurarea bursei de mărfuri și efecte din Timișoara

Zilele aceste a avut loc în sala de ședință a Camerei de ind. și comerț din Timișoara inaugurarea bursei de mărfuri și efecte din Timișoara.

După discursul de deschidere al dlui Ion Oprea, președintele Camerei de ind. și com. care după ce arată că rol va avea asupra dezvoltării economice a Banatului noua instituție, se procedă la

constituirea comitetului și arbitrilor bursei de mărfuri

și la constituirea bursei de efecte separat. În comitetul bursei de mărfuri s'au ales domni: Rudolf Totis mare fabricant, consul belgian, Vasile Brebanariu din partea Reșiței, Richard Kun președ. Asoc. Comercianților, dr. Emerie Reitter deputat, dr. Viliam Klein, Vasile Călina, Eugen Doruhelm, Eugen Saar, Cătin Țăranu, Eugen Konrad.

Arbitri în camera de arbitraj ai bursei de mărfuri au fost aleși: Gh. Andraș, ing. Ion Albu, M. Brumanu, Adalbert Eisler, Rudolf Goldstein, Ion Guțu, Emerie Gross, Ioan Neller, Felix Vuterer, Andor Leopold, Robert Iacob, Adalbert Rötter, Adolf Stecher, Desideriu Szenes, Emerie Szobotka, Titu Ionașin, Por Adalbert Ernest Vermeș, Ioan Vendel și Maur Deutsch.

În comitetul bursei de efecte, acțiuni și schimb au fost aleși următorii: dr. Ioan Baltescu, d. Oskar Kubicek, Pavel Seltmann, Victor Klein și Sigismund Szana, iar ca arbitri

în camera de arbitraj Rudolf Erberth, Desideriu Alberecht, dr. Fülöp Giurcăreanu, Eduard Prohaszka și ing. Nicolae Alex. Lupu, Dir. Pall, Spiridon.

După constituirea acestor organe ale bursei a fost invitat să ia parte la inaugurare și d. ministru Sever Bocu, care sosind și intrând în sală e primit cu aplauze.

Inaugurarea

Intr'un documentat discurs d. Ioan Oprea face istoricul vieții economice din ultimii zece ani și trecând asupra evenimentelor ce au precedat

înființarea bursei în Timișoara, aduce dlui Sever Bocu, mulțumirile Camerei de industrie și comerț din Timișoara pentru străduințele depuse de dsa ca acest important deziderat, bursa de mărfuri și efecte din Timișoara să ia ființă. În altă ordine de idei președintele Camerei arată dlui ministru greutățile cari stau în drumul propășirii economice a Banatului, fixând cadrele în cari în condițiunile date se va putea mișca activitatea acestor burse. Dsa însiră în urmă

mai multe doleanțe ale comercianților și industriașilor,

mai ales în ce privește aplicarea legii impozitelor.

D. Sever Bocu începe prin a mulțumi președintelui și lumei vieții economice pentru dragostea cu care a fost primit.

Prin bursa de mărfuri și efecte, Timișoara își lărgeste atribuțiile de

mare oraș — spune orătaorul, — dar se îmbogățește în același timp și cu o instituție importantă pentru un centru comercial și industrial.

Dsa trece pe urmă în revistă doleanțele aduse de către d. Ion Oprea și arată, cum Banatul a fost în mod sistematic exploatat numai fiindcă se știa că este provincie bogată și fiindcă

concepția greșită a centrului de a nivela deosebirile dintre provinciile singuratic se traduceau în fapt

Dsa își termină discursul făcând o sucintă expunere asupra avantajelor ce decurg pentru economia națională dintr'o descentralizare economică, socială și administrativă.

Mai vorbește d. ing. Stoica, după care d. Oprea președ. Camerei de comerț propune și întreaga asistență prămește cu deosebită satisfacție trimiterea unei telegrame de omagiu M. Sa Regelui.

Kolozsvári céghivatali hírek

Tarziu Elena társulva Getse volt kolozsvári Carmen cukorkaüzlet tulajdonosával Cal. Ferdinand 28. sz. alatt (Tarziuné régi üzlethelyiségében Rögösáné iparendélyével) cukorkaüzletet nyitnak közlebről.

Buga Joan kolozsvári litografai üzmet beszüntette és iparendélyét visszaadta.

Ifj. Szele Márton (Cluj) kereskedelmi ügynökségi céget bejegyeztette, mint egyéni céget.

Dr. Rozvány Jenő könyve a munkaszerződésekéről

A tisztviselők, kereskedelmi alkalmazottak és ipari munkások szolgálati viszonyait kodifikáló új törvénynek eddig nem akadt megfelelő kommentátora. Az eddig megjelent fordítások természetesen nem dolgozhattak fel a bírői joggyakorlatot és nélkülözik azt a mindenre kiterjedő magyarázatot is, amely szükséges ahhoz, hogy az új törvényes intézkedések a gyakorlati életbe átültessék.

Nagyon hasznos szolgálatot tett dr. Rozvány Jenő ügyvéd, — aki közismerten elsőrangú ismerője a materiának, — amikor a munkaszerződésekéről most megjelent könyvében, a törvény precíz fordítása mellett közli annak végrehajtási utasítását és kimerítő magyarázatot is fűz az egyes törvényszakaszokhoz. Különösen értékesé teszi a munkát teljes tárgylagossága, valamint a tisztviselők és a munkások jogviszonyait felölő bírói joggyakorlat közlése.

Dr. Rozvány Jenő precíz munkája teljes mértékben alkalmas arra, hogy a munkaszerződések alapján jogviszonyban álló felek minden vonatkozásban tiszta képet nyerjenek törvényes jogaikról és kötelezettségeikről, éppen ezért a könyv nélkülözhetetlen forrás lesz az alkalmazotti szerződésekől származó viták helyes megoldásánál. A terjedelmes munka, — amely függetlenül közli a munkabérekre vonatkozó eljárást is, — kapható a szerzőnél (Oradea, Strada Delavrancea 1). (Ügyvédi Kamara épület) és az összes könyvkereskedésekben.

Fizetéképtelenségek, kényszeregyezségek, csődök

Weisz Elek marosvásárhelyi kereskedő 3,717.089 lej passzívával, 2.966.396 lej aktívával 80 százalékos kényszeregyezséget kért a marosvásárhelyi törvényszéken.

Dr. Niemann & Moldovan kolozsvári építészeti cég hitelezőivel magánegyezségi tárgyalásokat kezdeményezett dr. Bernáth Ágoston ügyvéd útján.

A kényszeregyezséget kért Kurlaender és Ehrenfeld utóda (Oradea) kérésének a várad-i törvényszék elvben helyt adott. Aktívák: készpénz 143, ezer 975 lej, követelések bankoknál 104.661 lej, áruraktár 3.422.523 lej, adósok: 7,009.913 lej, berendezés 250.000 lej, ingatlanok 6,500.000 lej, összesen aktívák 17,431.032 lej. Passzívák: Ingatlanlallal fedezett bankhitelezések 4,179.742 lej, lombardtartozás 1,123.097 lej, ad és bizt. tart. 150.000 lej, árutartozás 18,481.631 lej. Összesen passzíva 23 millió 934.470 lej. Deficit 6,503.438 lej.

Szücs Dezső marosvásárhelyi kereskedő körlevelet intéz hitelezőihez, mely szerint régebbi kényszeregyezségek kvótáját olyképp módosítja, hogy 1931. I. 1-től kezdődő 18 havi 60 százalékos ajánl fel. Amennyiben ezen ajánlatot elfogadják, kényszeregyezségek kérését visszavonja.

Sonnenfeld Adolf Rt. (Oradea) kényszeregyezségek ügyében a 33 millió lejes követelést reprezentáló hitelezőknek 95 százaléka a kényszeregyezés, illetve a cég által felajánlott kiegyezési módokat elfogadása mellett szavazott.

Temesvári céghivatali hírek

Karner Ede Arukereskedelmi Rt. temesvári cégnél Schwartz Fülöp igazgatósági tagságát és cégjegyzői jogosultságát a törvényszék bejegyezte.

Aurora Petrolifera bukaresti közkereseti társaság temesvári fiókjának cégét a törvényszék bejegyezte. A fiók vezetője Horváth Ödön. Székhelye Timisoara IV., Str. I. C. Bratianu 4.

Feitz & Co. zombolyai cégnél a törvényszék bejegyezte, hogy Brandenburg János és Spiek János a cégből kiváltak.

Ideal Zillich & Comp. Harisnyagyár Rt. perjámosi cégnél dr. Ungár Adolf, Kabos Armin, dr. Balta Coriolan és Winkler Mátyás igazgatósági tagságát és cégjegyzői jogosultságát a törvényszék törölte.

Acordul sindicatelor forestiere din Rusia și Anglia

Sindicatul forestier din Anglia a încheiat o convenție cu exportatori forestieri din Rusia, în sensul cărei convenții

„rșii sunt obligați să stabilizeze prețurile

și să nu desfacă produse forestiere sub nivelul prețurilor stabilite, pe piețele, pe care sunt interesate intrapronderile forestiere din Anglia.

În sensul convenției rșii sunt obligați să bonifice diferența de prețuri din țările în care desfac produse forestiere sub prețul stabilit și deci

aceasta însemnează o stabilizare

de prețuri care va avea înăurire pe întreaga piața forestieră din Europa.

Pentru piața forestieră din Europa Centrală convenția este favorabilă, întrucât,

expansiunea rusească, ce amenința piețele, se readuce la căderile vechi,

Rusia asigurându-și piața engleză și necăutând să-și mai câștige piețe, în afară de acele, pe care le are în Occident la Nord.

Megszervezik a postatakarékpénztárt

A postatakarékpénztári csekk könnyebbé teszi az ország kereskedelmi pénzforgalmát

Románia gazdasági köréi már évek óta érzik annak hiányát, hogy még mindig nem állították fel a posta kebelén belül működő postatakarékpénztárt, amelynek nemcsak az a hivatása, hogy takarékoságra ösztönözze a kispolgárságot, hanem hogy postatakarékpénztári számlák felállításátján a kereskedőknek is jelentős könnyebbséget teremtsenek.

Ma már nincs európai állam, amely postatakarékpénztár nélkül dolgozzék, mert a postatakarékpénztárnak olcsó, gyors és megbízható pénzátlási

módjai a kereskedelmi forgalom szempontjából megfizethetetlenek.

A posta vezérigazgatósága végre elhatározta, hogy a postatakarékpénztár és a postatakarékpénztári csekk-szolgálat intézményét felállítja és megszervezi. Az új intézmény pénzkezelését maga az állam fogja szavatosságával garantálni és így ezzel szemben nemcsak a belföldnek, de a külföldnek is a legteljesebb bizalma lesz.

A felállítandó postatakarékpénztárt két osztályra tervezik és pedig: csekk-osztályra és takarékpénztári osztályra.

A romániai új tojáskiviteli rendszer

Márkázatlan tojást lehetetlen exportálni

Ismeretes, hogy a kormány törvényjavaslatot nyújtott be a tojáskivitel szabályozásáról. A törvényt a parlament elfogadta, melynek alapján tojáskivitelre jogosultak bejegyzett szövetkezetek, mezőgazdasági szindikátusok és mások, Exportálható standardizált és nem standardizált tojás az előírt kiviteli illeték lefizetése ellenében.

A nem standardizált tojás kiviteli illetéke azonban négyeszerese a standardizált tojás

illetékének. Ha pedig megadtna a márkázott tojás illetékmentessége (ami időközben meg is történt), akkor a nem standardizált tojás kiviteli illetéke 1 lej lesz, ami annyit jelent, hogy márkázatlan tojást lehetetlen lesz kivinni.

A márkázás feltételeit az Exportintézet írja elő, annak lebonyolítását pedig a márkázó hivatal végzi az exportőr helyiségében, db.-ként 0.1 lej illeték ellenében.

Nagyváradon angol tőkével országos jellegű építkezési vállalat alakult

A Budapesti Építőiparosok Vállalkozó Szövete megalakította romániai testvérvállalatát

Pár héttel ezelőtt meglehetősen színes és hangos, dekoratív külsőségek mellett Nagyváradon a „tőke” helyi képviselői sulyosnak ígérkező akció lobogóját bontották ki, amely magához ölelte a különböző társadalmi rétegek képviselőit is. Arról volt szó, hogy összefognak a nagyváradai gazdasági tényezők, — elsősorban természetesen ezeknek a tényezőknek a „Spitzen” szervezői: a bankok, — és jelentős tőkét bocsájtva a mozgalom

céljaira, megindítják a városi közmunkákat, vagy az építkezést. Ez volt a lényeg, a jelszó pedig: a haldokló város megmentése, az egyresulyosabb és hihetetlen mértékben növekvő munkanélküliségnek valamilyen formában és legalább részben való leküzdése. Az inpozánsan sikerült nagygyűlés a közelebbi teendők megállapítására bizottságot delegált és ezzel elvégezte legsürgősebbnek vélt feladatát. Legalább is ez a látszat, mert tudunkkal

azután több nem is történt az ügyben.

A külföldi nagytőke hamarabb látta azt a tényt, amit hazai jeleseink nem tudnak, vagy nem akarnak látni, hogy az építkezés a mai leromlott viszonyok mellett a legjobb és legbiztosabb üzlet is és hogy csak ezzel és ezen keresztül enyhíthetők a nyomasztó krízis rettenetes tünetei. Magyarországon már hosszabb ideje működik angol tőke segítségével a Budapesti Építőiparosok Vállalkozó Szövete, mely telektulajdonosoknak amortizációs kölcsönt bocsájt az építkezésekhez rendelkezésére hét és félszázalékos kamatozás mellett. Nem érdektelen, hogy amíg a belföldi tőke urai úgyszólván teljesen visszavonultak a produktív termeléstől, — valószínűleg azért, mert nem tartják a román piacot megfelelőnek, — addig ez a külföldi alakkulat sokkal jobb véleménnyel van rólunk és esendben, minden előzetes reklám nélkül,

megalakította romániai testvér, illetve leányvállalatát.

A mai viszonyok között lehetetlen öröm nélkül tudomásul venni ezt a tényt, — ha az ügy valóban olyan komoly és nagy koncepciójú lesz, mint ahogy arról információink szólnak. A tény, illetve értesülésünk röviden a következő:

Nagyváradon közkereseti társaság alakult, amely magát Erdélyi Építőipari Vállalat néven cégjegyeztette. A vállalkozás átvette a megszüntetett Banca Timisiana nagyvárad-i fiókjának üzleti helyiségeit és berendezését, ahol már meg is kezdte működését. A vállalat vezető igazgatója Silberstein Andor és szoros kapcsolatban működik az említett budapesti építkezési vállalkozással. A célja: Erdély területén hozzásegíteni mindazokat, akik üres telekkel rendelkeznek, hogy telkeiket beépíthessék. A vállalatnak erre a célra igen jelentős angol tőke áll rendelkezésére, amelyet módjában van a mi viszonyainkhoz mérten meglehetősen kedvező feltételek mellett bocsátani az építkezők rendelkezésére.

A munka megindulásához egyelőre három milliárd lej vár készen arra, hogy bevonuljon az erdélyi piacra.

A vállalat kihitelezési feltételei a következők lesznek: az előirányzott építkezési költség harmincszázalékát a telektulajdonos előlegül kell, hogy adja, vagy bankgaranciát kell, hogy nyújtson erre az összegre és a költségek többi részét a vállalat előlegezi, építkezési anyagokban és munkában, tízévi amortizáció és tíz százalékos kamatozás mellett. Az intenzívebb munka és reálisabb eredmények elérése végett a vállalkozás egész Erdély területén hatalmas hálózatot fog felállítani, amennyiben minden jelentősebb városban megszervezi fiókját. Az eddigi tervek szerint a tényleges munkát már július hó folyamán megkezd.

„Banca Generală Ungară de Credit“ și-a numit un nou director la filială din Oradea

Di Alexandru Kardos a fost numit director la filiala din Oradea a Băncii Generale Ungare de Credit, în locul dlui Desideriu Erber, numit reprezentant general al băncii pentru România.

Substituit al dlui Kardos, a fost numit dl Ladislau Czitorom, care până acuma a fost procurist la filiala din Oradea, iar în locul de procurist a fost numit dl Béla Beznák, fost funcționar la acea filială.

Frații Princz își înființează reprezentanțe

Cartelul fabricanților de vase emailate din România, a aprobat, ca fabrica de vase emailate „Frații Princz” din Satmar să-și înființeze în Cluj o reprezentanță de vase emailate.

Reprezentanța se va deschide sub conducerea dlui Iuliu Moscovits în Cluj, str. Regina

Maria No. 15 sub firma „Victoria” pentru județele Cluj, Turda, Someș și Bistrița.

La aprobarea cerută a consimțit „Uzinele de Modelat și Emailat S. A. R.” din Mediaș, care face parte din cartel, ocupându-se de asemenea cu fabricarea de vase emailate.

„Băncile Fuzionate” nu fuzionează cu „Casa de Păstrare Agrară din Oradea”

Toate versiunile de fuzionare sunt mistificațiuni tendențioase coadarnabile

În unele cercuri s'a lansat versiunea, că „Băncile Fuzionate” din Oradea de sub conducerea dlui director general Dr. Acoș Popper, respective dl Iosif Pincas, cointerestat la acest institut, ar fi inițiat o tranzație pentru a fuziona cu „Casa Agrară de Păstrare din Oradea-Mare”.

Din sursă competentă suntem autorizați să desmăntim versiunile răspândite, cari concluadeau, că „Băncile Fuzionate” ar fuziona cu „Casa Agrară de Păstrare din Oradea-Mare”

și deci astfel cad și comentările făcute în legătură cu versiunile amintite.

În urma informațiilor primite suntem autorizați să publicăm, cumcă toate versiunile răspândite cari concluadeau, că „Băncile Fuzionate” ar fi pe cale de-a încheia vre-o tranzație de fuzionare cu „Casa Agrară de Păstrare din Oradea” sunt simple mistificațiuni tendențioase, ce trebuiesc puse la punct, condamându-le împreună cu autorii lor.

Megindult a harc a româniilor textilgyárak kartelje ellen

A textilpiacon néhány hét óta izgalom uralkodik, amit a belföldi posztógyárak kartelje idézett elő. Közismert, hogy a belföldi textilkészítmények minőségben jelentékenyen alatta maradnak a külföldinek. Ezzel szemben az áruk elég magas és nem áll arányban a külföldi jó minőségűével.

A belföldi gyárosoknak sikerült elérni, hogy a vámokat kívánságukra szabják meg.

A belföldi anyag minősége annyira silány, hogy felesleges árösszehasonlításokat tenni, mert nincs az az

ár, amit arányba lehetne állítani akkor, amikor a belföldi és külföldi cikkek minősége között hatalmas aránytalanság áll fenn.

Esztenők alatt textiliparunk megközelítően sem tud olyan szövetanyagokat produkálni, mint az angolok, vagy a csehek, de sikerült teljesen kiszorítani a jó külföldi minőséget. A súlyos gazdasági viszonyok a textilgyárakra is kihatással vannak, mert az elszegényedett lakosság nem elég fogyasztóképes; nem tud fizetni s ez a betegség mind erősebben átharapózott a detailista és engrosis-

ta-kereskedőkre is. A belföldi gyárosok is napról-napra kénytelenek megérezni a kényszerezegyzések hatását s ezzel az őket is fenyegető gazdasági katasztrófának előszelét. Megpróbáltak tehát még idejében védekezni és létrejött a kartell. A gyárosok célja

a kihitelezési határokat megrövidíteni, súlyos kondíciókat szabni

és a kereskedőket arra szorítani, hogy belföldi anyagot vásároljanak.

A kartellalakításnak kulisszatitkai is vannak. Állítólag nagy román bank, amely teljhatalmuan kezében tartja az összes romániai posztógyárakat,

egyedül gátlakozása el-

lenére sürgette, sőt kikényszerítette a kartell megalakulását.

A legnagyobb régi gyár és igen nagy erdélyi vállalat 6-800 millió hitelt élvez ezen banktól, amely más textilgyáraknak is nagy hiteleket nyújtott. A bank kezében tartja ezeket a vállalatokat s érdekeinek megóvása céljából rá is birta azokat a kartell megalakítására. A kartellnek sikerült is a legtöbb nagykereskedőt kényszeríteni a belföldi áruk megvételére s ma csupán töredéke a legcélsebb engrosistáknak igyekszik szembeszállni a kartell tulkapásaival.

Ezek most kizárólag külföldi anyagot vásárolnak s valószínűleg addig nem is hajlandók álláspontjukon változtatni, amíg a kartell terrorja megszűnik, vagy az egész kartellalakulat felbomlik.

Durata muncii în minele de cărbuni

Minele românești de pe Valea Jiului vor avea un regim special

Conferința pentru stabilirea duratei muncii în minele de cărbuni, a terminat discuțiunea generală asupra proiectului de convențiune relativ la durata muncii în minele de cărbuni, pusă la punct de comisiunea specială.

Convențiunea a fost adoptată cu 75 contra 33 voturi.

În cursul discuțiunii, delegației muncitorilor din Austria, Ungaria, Cehoslovacia și România au prezentat un amendament cerând conferinței să revină asupra deciziunii comisiunii, luată pe baza cererii delegațiilor germani, ca durata muncii în minele de lignit să fie stabilită printr-o convențiune specială de conferința din 1931. Delegații muncitorilor in-

sistă ca muncitorii minelor de lignit să fie de asemeni puși în situația de a beneficia de condițiunile favorabile ale prezentei convențiunii.

Cu 61 contra 30 voturi, conferința a decis menținerea hotărârii comisiunii, Rezultă din acest vot că minele din Valea Jiului, vor beneficia de un regim special care va fi stabilit anul viitor.

Delegatul patronal român, dlui Inginer Arapu, a pus în evidență în fața conferinței, dificultățile speciale întâmpinate în exploatarea minelor de cărbuni din bazinul dunărean, Ungaria, Jugoslavia, și România, cari toate au o mică producțiune, fără de Statele mari producătoare de cărbuni.

Alaptökét emel az Első Nagykárolyi mûgözmalom

Az Első Nagykárolyi Mûgözmalom alaptökéjét egymillió lejről ötmillió lejre emelte. A részvényeket a régi részvényesek jegyezték le 1:4 arányban

Az Első Nagykárolyi Mûgözmalom 1905-ben alakult ötszázezer korona részvénytökével, amelyet 1924-ben egymillió lejre emeltek fel. A malomnak, amelynek értékét harmincmillió lejre és tíz vaggon kapacitásra becsülik, a jelenlegi egymillió lej alaptökén felül egymilliókétszázötvenezer lej tartaléktökéje is van, amelynek részvényei a Banca Romaneasca érdekelt-ségébe tartoznak.

Mit tárgyalt a zománc- edénykartell Kolozsváron?

A zománcedénykartell, melynek tagjai az Uzinele de Modelat și Emailat S. A. R. Mediaș és a Princz Testvérek Rt. Satmar, a közelmúlt napokban Clujon értekezletet tartott, mert bizonyos ellentétek merültek fel a kartelltagok között.

Az ellentéteket hamarosan sikerült kiküszöbölni.

Princz Testvérek Rt. elnyerte a kartelltagok hozzájárulását, hogy Clujon képviseleti raktárt felállíthasson. A képviseletet Cluj, Someș, Turda és Bistrița megyékre Moskovits Gyula cluj-i kereskedő nyerte el, aki a Strada Regina Maria 15. szám alatt „Victoria” néven fogja üzletét megnyitni.

„Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság”

Organ al Industriei, Comerțului și Finanței din Ardeal și Banat. — Erdély és Bánát ipari, kereskedelmi és pénzügyi szaklapja.

Redacția și Administrația: — Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 121. :: Telefon: 4-44.

Director și răspunzător:
Igazgató és felelős szerk:

TRAIAN CHIRILĂ

Abonamente — Előfizetési árak

In țară pe un an	Pentru particulari comercianți și industriali	1200 lei
Belföldön	Pentru bănci, instituțiuni financiare și societăți	2000 lei
évesz évre	Magánosoknak, kereskedők és gyárosoknak	1200 lei
	Bankoknak, pénzintézeteknek és társaságoknak	2000 lei
	Pentru străinătate	1500 lei.
	Külföldre	

Anunțuri — Hirdetések

Jumătate an	600 lei	Pagina I. a. cm ²	20 lei
	1200 lei	Cimlapon I. oldalon cm ² -ként	
Felure	600 lei	In text	15 lei
	1200 lei	Szöveggoldalon	
		Un air garmond	80 lei
		Egy garmond sor	

Industria Textilă Arădană Soc. A.

Telefon: 7-58.

Cea mai mare fabrică de Textile din Ardeal

Erdély legnagyobb textilgyára Arad.

Telefon: 7-58.

Aradi Textilgyár Részvénytársaság

CASA NOASTRĂ

SOCIETATE ANONIMA PENTRU BANCA COMERT ȘI INDUSTRIE

Capital și rezerve
Lei 77.400.000

Sediul Social: Satu-Mare.

Sucursale:

BAIA-MARE, CAREI, SIGHET și VALEA LUI MIHAL.

Afiliațiuni:

„UNIO”, Fabrica de vagoane S. A. SATU-MARE.
Soc. Anon. Pentru Importul de Fierărie, Satu-Mare

Kolozsvári Takarékpénzt. és Hitelbank Részvénytárs.

Cluj, Piața Unirii (Mátyás király-tér) 7

Fiókjai: Déz, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagyváradon.

Saját tőkéi **85** millió lei

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez.

Áruraktárai a vasut mellett

Affiliált intézetek:
Iordán-Aranys Vasmelegítő Takarékpénztár Rt. Iordán
Alsóvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhely- és Székelyudvarhelyen és Szászvároson, Szászváros Rt. Szászvároson és Népszászvároson és Népszászvárosi Hitelbank Rt. Szászvároson.

Engedélyezett devizahely.

Betéteket elfogad

Nem trükk! Valóság!

Kedves, barátságos, tiszta szoba árból

20%

Bőséges, izletes házi étkezési árból

10%

engedményt kap Ön; mint ezen lap előfizetője

Budapesten a

PARK-Nagyszállodában

VIII., Baross-tér 10. szám.

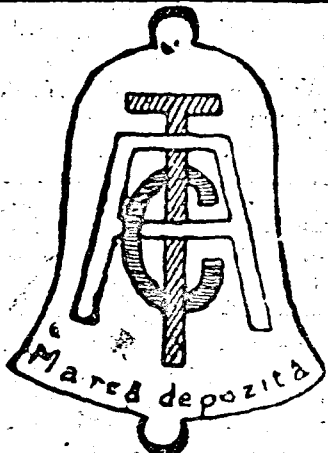
Ardealul Economic Erdélyi Közgazdaság

hirdetési árai:

Cimlapon cm²-ként Lei 20'-
Szöveg között cm²-ként — — Lei 15'-
Többi hirdetési oldalon — — Lei 10'-
Egy garmond sor Lei 80'-

Cititi

„Lemnul”

Cuaceastă marcă este prevăzută fiecărui obiect de argint și lux fabricat în fabrică

„TACĂMUL” din

•••••

Fineță de 800!

Fabricațiile se pot procura în prăvăliile rebluterii mai bune. Numai pentru revânzător, „Tacămul” fabrică de argintării, Cluj, Str. N. Iorga No. 11/A. — Telefon: 4-82. Adresa telegrafică: „Tacămul”.

Mezőgazdasági Bank

és Takarékpénztár Rt.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii No. 9.
Fióktintézet: Dej-Déz, Cehulsilvaniei-Szilágyocseh, Jibou-Zsibó, Beclean-Bethlen, Zălau-Zilah
Affiliált intézetek: A Nagyenyedi „Kisegítő” Takarékpénztár Rt., Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-marosujvári fióktintézte.

Saját tőkéi **60** millió lei

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez. — Engedélyezett devizahely. — Atutalás a bel- és külföld bármely piacára.